

Osavuosisikatsaus I

1.1.-30.4.2024

Sisällys

Kaupunginjohtajan katsaus	3
Talouden suhdannenäkymät.....	4
Henkilöstöraportti	8
Alue ja väestö.....	10
Toimialojen käyttötalous	12
Keskusvaalilautakunta.....	12
Tarkastuslautakunta.....	13
Keskushallinto	13
Kasvatus- ja sivistystoimiala	18
Yhdyskuntatekniikka	27
Tulevaisuus toimiala	36
Laskennallisesti eriytetyt yksiköt	42
Maankäyttösopimukset	42
Rukan pysäköintilaitos	44
Kuusamon jäteasema	45
Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma	46
Investointiosa.....	49
Tytäryhtiöt	57
Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot	57
KSAK Oy.....	59
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy.....	61
Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy.....	64

Kaupunginjohtajan katsaus

Maailman taloutta varjostaa edelleen Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Sodan vuoksi korkeat korot ovat edelleen talouden jarruna. Erityisesti Suomen talouteen kohdistuu paineita kansainvälisen kaupan heikkoudesta, joka on vaikuttanut edelleen vientialoihin, kuten metsäteollisuuteen, jonka kysyntä ja hintataso ovat olleet heikkoja.

Kuusamossa puunjalostuksen tilanne on ollut hankala, vaikka sahaaminen on edelleen vilkasta. Sahatuotteiden hintataso on melko matala. Maatalouden tilanne on yhä kireä, ja maatilojen ahdingon helpottamiseksi tuottajahinnat tulisi saada nousuun.

Kansainvälinen matkailu kasvoi erityisesti uusien reittilentojen avulla. Alueelle saapui yli 200 kansainvälistä lentoa. Kotimainen matkailu oli alkuvuonna edellisvuotta vähäisempää. Lumivarmuus on matkailun vetovoimatekijä, mikä korostuu ilmaston lämmitessä ja Keski-Euroopan hiihtokeskusten sesongin supistuessa.

Kuusamon kaupungin alkuvuoden tulos on ollut talousarviota heikompi. Verotulojen kertymä on ollut vähäinen. Kulut ovat pysyneet hallinnassa. Opetusministeriön myönnettyä investointituen Nuorisokeskus Oivangin majoitusrakennuksen rakentamiseen, kaupunginvaltuusto myönsi lisämäärärahan rakentamisen mahdollistamiseksi.

Työttömyysaste on noussut pysytellen selvästi yli kymmenen prosentin tasolla. Samalla monella alalla on edelleen työvoimapulaa. Useat työnantajat ovat kertoneet työntekijälle sopivan asunnon löytämisen vaikeudesta. Kaupungin vuokratyöyhtiöllä on vapaita asuntoja, mutta niiden sijainti tai koko ovat olleet esteenä asunnon vuokraamiselle.

Luonnollinen väestömuutos on edelleen vahvasti tappiollinen. Jokainen syntyvä lapsi on erityisen lämpimästi tervetullut uusi kuusamolainen. Kaupunki strategianmukaisesti meidän kaikkien on ponnistettava, jotta Kuusamo olisi perheille paras. Väkiluku pysytteli ennallaan ollen maaliskuun lopussa 15 016.

Kuusamon kaupunkikonserni on mukana 63 kehittämis- ja investointihankkeessa, joiden kokonaiskustannukset ovat 38 miljoonaa euroa ja niihin ollaan saamassa tukea 18 miljoonaa euroa. Lähtökohdat tämän vuoden tavoitteiden saavuttamiseksi ovat edelleen hyvät. Kaupungin vahva taloudellinen perusta, onnistuneet investoinnit ja matkailun kasvu luovat positiivisia näkymiä tulevaisuudelle.

Jouko Manninen
Kaupunginjohtaja

Talouden suhdannenäkymät

Kuntahallinnon rahoitusasema heikkeni viime vuonna lähes 1,4 mrd. euroa alijäämäiseksi. Kuntahallinnon synkät luvut aiheutuivat etenkin kulutusmenojen ennakoitua suuremmasta tasosta. Alijäämän kasvun kaikista taustoista ei ole tässä vaiheessa kuitenkaan varmuutta, sillä sote-uudistuksen vuoksi useimmat tulo- tai kuluerät eivät ole verrannollisia aikaisempiin vuosiin. Kuntahallinnon tilanne näyttää tulevana vuosina synkkenevän entisestään menojen kasvaessa tuloja nopeammin, vaikkakin hallituksen kevään 2024 kehysriihipäätösten nettovaikutus on kuntahallintoa vahvistava.

Kuntahallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen arvioidaan pysyvän vuonna 2024 viime vuoden lukemissa eli 0,5 prosentissa. Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat n. 3 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee kuitenkin työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, jonka vaikutus ulottuu myös verotuloihin positiivisesti. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta muiden kuntien verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. Kunnallisverotuloja nostaa mm. keskimääräisen kunnallisveron nousu ja kiinteistöverotuloja hallituksen päätös nostaa maapohjien verotuksen alarajaa. Kuntien saamat tulonsiirrot valtiolta laskevat sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen valtiosuuksiin tehtävän indeksisäästön vuoksi.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtiosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille peruspalveluiden valtiosuuden kautta. Valtiosuuksiin tehdään kuitenkin vuosina 2025–2027 leikkauksia sote-siirtolaskelman tarkistusten ja takautuvasti perittävien valtiosuuksien vuoksi, vaikkakin hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä pienentää leikkausten vaikutusta vajaalla 300 milj. eurolla vuodesta 2025 alkaen kuntahallinnon rahoitusaseman vahvistamiseksi. Valtiosuuksien kasvua hidastaa myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027.

Verotulot ovat kuntahallinnon merkittävin tulonlähde, vaikkakin ne sote-uudistuksen seurauksena puolittuivat. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kuitenkin muutoksen aiheuttamaa kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti, mikä pienentää valtion tulonsiirtoja kunnille. Vaikka kuntien verotulojen kasvu pysyy ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, merkitsee se kunnille huomattavasti pienempiä lisätuloja kuin aiemmin. Sote-uudistus kavensi kuntien talouden liikkumavaraa merkittävästi, mikä korostaa entisestään riskienhallinnan merkitystä kuntien talouden suunnittelussa.

Talouden tiukkuus välittyy myös kuntahallinnon investointeihin, jotka edellyttävät huolellista tarveharkintaa. Kuntahallinnon investointipaineet pysyvät edelleen mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän edellyttämien muutosten vuoksi. Kuntien investointinäkymissä on kuitenkin merkittäviä eroja.

Kuntahallinnon alijäämä suhteessa BKT:hen syvenee 0,6–0,7 prosenttiin vuonna 2025–2028. Kuntahallinnon menot voivat osoittautua painelaskelmaa maltillisemmiksi, jos kunnat pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Kuten historia on osoittanut, palveluverkon karsiminen voi osoittautua kuitenkin kaikenkokoisissa kunnissa poliittisesti hankalaksi kysymykseksi. (Lähde Vm 2024:31)

Verotulojen kehitys

Alkuvuoden 2024 (1-4 kk) osalta Kuusamon kaupungin verotuloja on kertynyt yhteensä 9 722 759,90 euroa seuraavasti:

- kunnallisveroa 7 263 852,52 euroa
- yhteisöveroa 2 119 722,04 euroa
- kiinteistöveroa 339 185,34 euroa

1 000 eur	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	Tot 1-4/2024	Tot%
Tulovero	40 189	41 461	42 693	44 181	44 512	21 183	21 600	7 264	33,6
Kiinteistöverotulot	7 218	7 377	6 799	7 575	7 827	8 048	8 613	339	3,9
Yhteisöverotulot	3 843	3 766	4 396	6 660	6 667	4 716	4 500	2 120	47,1
Yhteensä	51 250	52 605	53 888	58 416	59 006	33 948	34 713	9 723	28,0

Kuntaliiton verotuloennuste

Kuntaliiton veroennustekehikko 5/2024 perustuu pääosin kevään kuntatalousohjelman arvioihin verotulojen kehityksestä. Ennusteessa on huomioitu verotilitykset huhtikuuhun asti, vuoden 2023 väestötieto ja siitä johdetut väestöennusteet vuosille 2024-2027 sekä kiinteistöveron ennakkotiedot verovuodelle 2024.

Kunnallisveroennuste

Kunnallisveron parantunut ennuste johtuu kehysriihen veropäätöksistä. Veropohjassa (ansiotulojen kehityksissä) ei käytännössä tapahtunut merkittävää muutosta helmikuun silloin verrattain varovaisista arvioista.

Suurin muutos koskee ansiotulovähennyksen poistamista kunnallisverotuksesta ensi vuodesta alkaen. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Poisto itsessään nostaa kunnallisveron tuottoa noin 430 miljoonalla eurolla. Samalla suoraan kunnallisverosta tehtävä työtulovähennys nousee reilulla 130 miljoonalla eurolla. Näin ollen ansiotulovähennyksen poistaminen kasvattaa kunnallisveroa arviolta noin 340 miljoonalla eurolla/vuosi. Samalla kunnallisveron efektiivisyys paranee noin 0,25 %-yksikköä.

Eläketulovähennystä kiristetään osana julkisen talouden sopeuttamista. Pienempien eläkkeiden verotus ei kiristy, poistetaan vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuki sekä supistetaan kotitalousvähennystä. Muutokset kehikossa näkyy pääosin pienentyneinä eläketulovähennyksinä. Muutoksen vaikutus kunnallisveron tuottoon on noin +30 miljoonaa euroa/vuosi.

Kunnallisveroa kasvattaa lisäksi myös vakuutusmaksujen muutokset, jotka liittyvät työllisyysrahaston säästöjen kanavointiin velkaa kerryttävälle sektorille. Käytännössä muutos tarkoittaa sitä, että työttömyysvakuutusmaksun ja päivärahamaksun maksuprosentteja lasketaan lisää ensi vuodesta alkaen. Maksut ovat vähennyskelpoisia ja parantavat kunnallisveron tuottoa arviolta vajaa 70 miljoonaa euroa ensi vuodesta alkaen.

Yhteisö- ja kiinteistöveroennuste

Yhteisöveroennuste perustuu pääosin kevään kuntatalousohjelman arvioon sekä alkuvuoden tilitystietoihin. Yhteisöveroennuste pienenee huomattavasti Kuntaliiton helmikuun arvioista. Ennusteeseen liittyy vielä paljon epävarmuutta. Valmistuva yhteisövero 2023 aiheuttaa omalta osaltaan epävarmuutta kuluvan vuoden yhteisöveron tilityksiin. Tämän hetken ennakkotieto verovuodesta 2023 ja oletus yhteisöveron valmistumisesta ennakoivat noin -6 % pudotusta verovuodesta 2022.

Valtiovarainministeriön viimeisin makroennuste alentui reippaasti ja se on pohjana maksuunpanolle verovuodesta 2024 alkaen. Kyseinen VM:n makroennuste ennustaa heikompaa vuotta yrityksille, jonka pitäisi alkaa näkymään heikoimpina yhteisöveron tilityksinä loppuvuoden aikana. Tulevissa ennusteissa tarkistetaan tätä näkymää tilitysten pohjalta.

Verovuoden 2024 kiinteistöverotiedot perustuvat Verohallinnon 27.3. julkaisemaan ennakkotietoon. Kiinteistöveron tilitys kasvaa arviolta noin 7 % kuluvana vuonna. Kasvu johtuu pääosin maapohjan eriytetyistä kiinteistöveroprosentista, jonka alaraja on 1,30 %. Tämä muutos huomioitiin jo viime vuoden lokakuun veroennustekehikossa. (Lähde: Kuntaliitto).

Suomen Kuntaliiton veroennustekehikko on luotettavin kuntakohtainen ennuste verotulojen kertymisestä. Päivitetty kuntakohtainen veroennustekehikko julkaistaan n. neljä kertaa vuodessa. Kuntaliitto on toukokuussa (2.5.2024) julkaissut viimeisimmän kuntakohtaisen veroennustekehikon.

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Verolaji						
Kunnallisvero	44 512	21 183	20 995	21 364	22 551	22 877
<i>Muutos %</i>	0,7	-52,4	-0,9	1,8	5,6	1,4
Yhteisövero	6 667	4 716	4 498	4 648	4 899	5 224
<i>Muutos %</i>	0,1	-29,3	-4,6	3,4	5,4	6,6
Kiinteistövero	7 827	8 048	8 651	8 615	8 615	8 615
<i>Muutos %</i>	3,3	2,8	7,5	-0,4	0	0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	59 006	33 948	34 143	34 628	36 065	36 716
<i>Muutos %</i>	1	-42,5	0,6	1,4	4,2	1,8

Valtionosuudet

Valtiovarainministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö tekivät päätökset kuntien vuoden 2024 valtionosuudesta joulukuun 2023 lopussa. Päätösten mukaisesti Kuusamon kaupungin osalta opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus on -1 054 468 euroa ja valtiovarainministeriön myöntämä valtionosuus on 15 820 983 euroa eli yhteensä valtionosuutta vuonna 2024 on myönnetty 14 766 515 euroa.

Kuusamon kaupungin osalta valtionosuuksien muutos verrattuna vuoteen 2023 on n. -2,4 miljoonaa euroa (-14,2 %). Asukasta kohden muutos tekee n. -159 euroa/asukas.

Vuoden 2024 talousarvioon on valtionosuudeksi arvioitu 15 006 000 euroa. Kaupungin valtionosuus on toteutunut 4 922 152,00 euroa. Toteuma on 32,8 % eli n. 0,5 % -yksikköä alle tasaisen kertymän ensimmäisen vuosikolmanneksen ajalta.

Katsaus korkotilanteeseen ja sijoitussalkkuun

Kaupungin lainasalkun suojausaste oli n. 68 % vuoden 2023 lopussa. Suojausaste nousee tänä vuonna 82 %:in tuntumaan ilman uusia toimenpiteitä aiemmin tehtyjen tulevaisuudesta alkavien korkosuojausten ansiosta. Kun lasketaan mukaan tuleva ennakoitu lainanotto talousarviolukujen mukaan, laskee projisoitu suojausaste 72 %:iin vuoden 2024/2025-taitteessa. Uudet lainat tulevat johtamaan lainasalkun uusiutumiseen vuosien varrella ja tähän tulevaan lainanottoon sisältyy merkittävä korkoriski, johon tulee reagoida yhä aktiivisemmin, mikäli pitkät korot jatkavat nousuaan.

Operandi Oy suosittaa, että suojausaste pidetään edelleen korkeana ja että tulevaa korkoriskiä suojataan lisää markkinatilanteen mukaan asteittain. Kuntatodistuksia voidaan käyttää hyvän likviditeettiaseman saavuttamiseksi. (Lähde: Operandi Oy).

Täyden valtakirjan sijoitussalkun hoitaja OP Varainhoito Oy: Sijoitussalkun markkina-arvo 30.4.2024 oli 11 493 428 euroa. Allokaatiossa korkosijoituksissa oli 52,99 %, osakkeissa 38,50 % ja loput muissa sijoituksissa.

Henkilöstöraportti

HR-tunnusluvut

	Henkilöstö 30.4.2024			Henkilöstö 30.4.2023		
	vaki- tuiset	määrä- aikaiset	Yht.	vaki- tuiset	määrä- aikaiset	Yht.
Keskushallinto	35	2	37	33	4	37
Kasvatus- ja sivistys	311	183	494	328	175	503
Yhdyskuntatekniikka	110	10	120	103	13	116
Tulevaisuus	14	11	25	13	7	20
Yhteensä	470	206	676	477	199	676

Sairauspoissaolot (kpv.) 3 151

Sairauspoissaolot vastaavasti 4/2023 olivat 3 317 kpv.

Henkilömäärät palvelussuhteen luonteen mukaan

	Kesk.hall.	Kasi	Yhtek	Tuva	Yht.
avoin virka/toimi		54	3	1	58
määräaikainen virka tai työsuhde		117	5	10	132
oppisopimus		5			5
työllistetty	2	7	2		11
vakinainen, pysyvä toistaiseksi	35	311	110	14	470
Yhteensä	37	494	120	25	676
miehiä	8	106	89	9	212
naisia	29	388	31	16	464
Yhteensä	37	494	120	25	676

Vakinaisessa palvelussuhteessa oli 470 henkilöä ja määräaikaisissa palvelussuhteissa 206 henkilöä. Kokoaikaisissa palvelussuhteissa työskenteli 592 henkilöä ja osa-aikaisissa palvelussuhteissa 84 henkilöä.

	30.4.2021	31.8.2021	30.4.2022	31.8.2022	30.4.2023	31.8.2023	30.4.2024
Henkilöstön kokonaismäärä	1 208	1 251	1 259	1 272	676	671	676
Sairauspoissaolot	5 634	6 071	7 858	6 492	3 317	3 073	3 151
Sairauspoissaolot/hlö	4,7	4,9	6,2	5,1	4,9	4,6	4,7

Ajalla 1.1. - 30.4.2024 sairauspoissaoloista:

- työnantajan myöntämiä omailmoituspoissaoloja yhteensä 667 kalenteripäivää
- yli 60 kalenteripäivän sairauspoissaoloja seitsemällä (7) työntekijällä.

Työterveyshuollon tietojen mukaan sairauspoissaolojen suurimpina aiheuttajina diagnoosiryhmittäin olivat mielenterveyden häiriöt sekä tuki- ja liikuntaelinsairaudet.

Henkilötyövuosien toteutuma ajalla 1.1.-30.4.2024 oli 205 htv. Koko vuoden 2023 toteutuma oli 529 htv. Koulutuspäiviä oli huhtikuun 2024 lopun tilanteen mukaisesti 276 tpv, kun koko vuoden 2024 koulutuspäivien määrä oli 771 tpv.

Työterveyshuollon kustannukset aj. 1.1.-30.4.2024 olivat 133 191 euroa, mikä on 197 €/työntekijä. Työterveyshuollon kustannukset jaetaan kahteen korvausluokkaan: Korvausluokkaan I kuuluvat ehkäisevän toiminnan ja työntekijöiden työkykyä ylläpitävän toiminnan kustannukset, joita syntyy esim. työpaikkaselvityksistä, työpaikkakäynneistä, terveystarkastuksista ja työterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Korvausluokkaan II kuuluvat työterveyshuollon lisäksi järjestetyn yleislääkäritasoisien sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset. Korvausluokka yhden osuus em. ajalta oli 51 % työterveyshuollon toteutuneista kustannuksista.

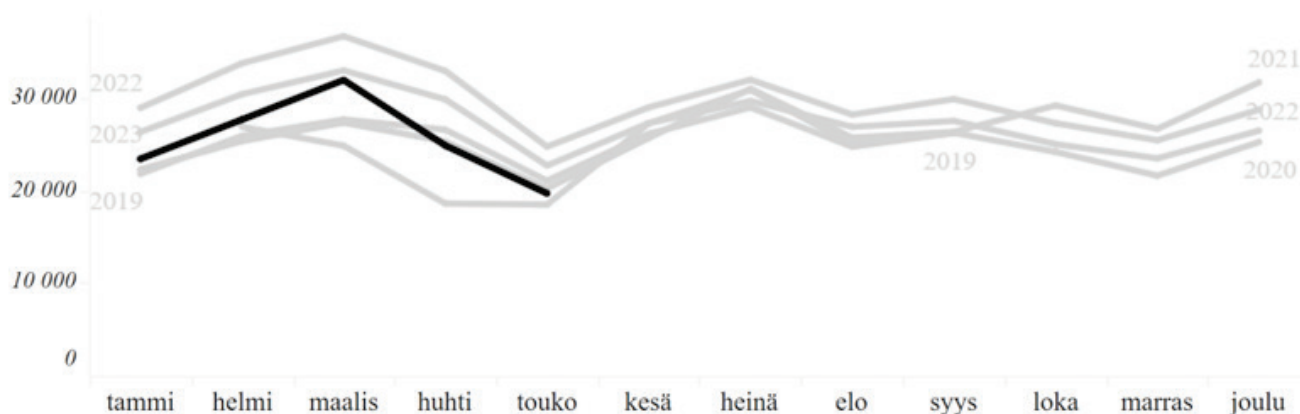
Kuusamon kaupungin henkilöstölle toteutetaan vuosittain työhyvinvointikysely helmikuussa. TYHY 2024 -kyselyn tulokset olivat hyvällä tasolla. Lähityöyhteisön toimivuuden osa-alueen keskiarvo oli 3,8 ja lähityöyhteisön johtamisen keskiarvo 3,8 (asteikko 1-5).

Alue ja väestö

Asukasluvun kehitys

Tilastokeskuksen julkaisemassa tilastossa Kuusamon asukasluku oli vuodenvaihteessa 15 019 asukasta ja huhtikuun 2024 lopussa 14 966. Väestömäärä väheni vuodenvaihteeseen verrattuna 53 henkilöllä eli 0,35 %.

Kotimaiset henkilöt Kuusamossa 2024 verrattuna edellisvuosiin

Kuusamossa keskimäärin päivittäin olleet (ei ulkomaalaisia tai 0-6 vuotiaita lapsia). Kuvaaja on Telian laskennallinen laajennus kännykkäliittymien perusteella.

Työllisyyskatsaukset

	Työvoima	Työttömyysaste	Työttömät työnhakijat yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20-vuotiaat	Alle 25-vuotiaat	Yli 50-vuotiaat	Pitkäaik. Työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sair.-tyött	Avoimet työpaikat	Työttömistä työnhakijoista lomautetut
Tammi	6 559	12,0	786	514	272	19	65	340	166	100	209	133
Helmi	6 559	11,7	767	502	265	16	56	334	166	101	321	130
Maalis	6 559	11,4	751	492	259	19	59	330	162	102	291	116
Huhti	6 559	11,6	762	477	285	25	69	317	173	99	142	96

Kuusamon yritys kentässä oli alkuvuodesta asiakastapaamisia normaalia enemmän ja yrityksen perustajia myös hyvin asiakkaina. Starttirahaa on haettu ahkerasti, lähes edellisen vuoden tahtiin. Kuusamossa yritysten perustajat ja mm. Leaderin käynnistystukien hakijat ovat olleet aktiivisia ja monipuolisesti käyttäneet yrityspalveluitamme. Yrityskehityksen ketterän palvelutarjonnan ja yrityspalvelusetelin myötä olemme onnistuneet löytämään ratkaisuja sekä luomaan uusia toimintamalleja asiakkaiden palvelemiseen. Omistajanvaihdoksia ja sukupolvenvaihdoksia on ollut vireillä useita, ja niihin olemme pyrkineet löytämään toimivia ratkaisuja mm. Leaderin omistajanvaihdoksen suunnittelurahoituksen kautta.

Kustannustaso, rahoituksen saatavuus ja liiketoiminnan ennustettavuus lyhyellä aikavälillä ovat yhä haasteena ja vaikeuttavat sekä alueelle tulemistä, että olemassa olevien yritysten toimintaa. Voimakkaasti noussut korkotaso on hidastanut investointien käynnistämistä sekä lisännyt rahoituskustannuksia etenkin suurten velallisten osalta. Konkurssien määrä ei edelleenkään ole lähtenyt nousuun.

Alueen kiinnostavuus on edelleen hyvällä tasolla niin yritystoiminta- kuin asuin- ja investointikohteena. Alue kiinnostaa uusia aloittavia yrittäjiä, ulkomaita myöden. Yrityskehittäjien työpanos on suuntautunut pääsääntöisesti normaaliin neuvontatyöhön.

Toimialojen käyttötalous

Keskusvaalilautakunta

Toimialajohtajan katsaus

Vuoden 2024 alkupuolella järjestettiin presidentinvaali Suomessa. Ennakköäänestysaika oli 17.1. - 23.1.2024 ja varsinainen äänestyspäivä oli 28.1.2024. Vaaleista järjestettiin myös toinen kierros, jolloin ennakköäänestysaika oli 31.1. - 6.2.2024 ja varsinainen äänestyspäivä oli 9.2.2024.

Vaalien järjestelyistä kunnan alueella vastaa kunnan keskusvaalilautakunta. Kuusamon keskusvaalilautakunta kokoontui alkuvuoden aikana yhteensä kolme kertaa. Kaksi kokoontumiskertaa koski presidentinvaalia ja kolmas kokoontumiskerta huhtikuussa liittyi europarlamenttivaalien valmisteluun.

Presidentinvaalissa oikeusministeriö suorittaa kunnalle vaalilain 188 §:n 3 momentissa tarkoitettuna kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta eduskuntavaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta.

Talouden toteuma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	41		41			27	
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	41		41			27	
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 56		- 56	- 61	109 %	- 99	- 20
Henkilöstökulut	- 34		- 34	- 37	107 %	- 61	- 10
Palvelujen ostot	- 20		- 20	- 16	78 %	- 30	- 10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1		- 1	- 1	52 %	- 1	
Avustukset							
Vuokramenot				- 8		- 8	
Muut toimintakulut							
Toimintakate/jäämä	- 15		- 15	- 61	417 %	- 72	- 20

Tarkastuslautakunta

Toimialajohtajan katsaus

Alkuvuoden tilintarkastuksesta aiheutuneet kustannukset koostuivat tilintarkastuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta. Tarkastuslautakunta on kokoontunut alkuvuoden aikana yhteensä kolme kertaa. Kevään työ on keskittynyt olennaisesti kuntalain 121 §:n mukaiseen tarkastuslautakunnan tehtävään, arviointiin, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla vuodelta 2023.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 8.11.2023 § 43 käyttää kaupungin tilintarkastuksen hankintasopimukseen sisältyvän option ja valitsi Kuusamon kaupungin tilintarkastajaksi tilikausiksi 2024 ja 2025 BDO Audiator Oy:n. Vastuunalaisena tilintarkastajana ja tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr.

Talouden toteuma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	56		56	19	33 %	56	19
Myyntituotot	56		56	19	33 %	56	19
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 58		- 58	- 14	25 %	- 53	- 11
Henkilöstökulut	- 8		- 8	- 3	32 %	- 8	- 2
Palvelujen ostot	- 50		- 50	- 12	24 %	- 44	- 9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Vuokramenot							
Muut toimintakulut							
Toimintakate/jäämä	- 1		- 1	5	-322 %	3	7

Keskushallinto

Toimialajohtajan katsaus

Vuoden 2024 ensimmäinen vuosikolmannes oli odotusten mukainen niin talouden kuin toiminnankin osalta.

Sopimushallintajärjestelmä on otettu käyttöön kevään aikana. Käyttöönoton alkuvaiheen ajan järjestelmän käyttöä pilotoivat keskushallinnossa toimivat tietohallinnon, sopimushallinnan ja asianhallinnan parissa työskentelevät henkilöt, jonka jälkeen järjestelmä otetaan aktiiviseen käyttöön asteittain eri toimialoilla.

Sopimushallintajärjestelmän myötä sopimukset allekirjoitetaan sähköisesti. Sähköinen sopimushallinta ja sähköinen allekirjoitus tehostavat sopimusten käsittelyä ja vähentävät manuaalista työtä. Sähköinen järjestelmä tukee sopimusten toteutumisen seuranta sopimustiedon ollessa helposti saavutettavissa.

Henkilöstöpalvelut toteuttivat tavoitteiden mukaisesti kaupungin työnantaja-, palkka- ja henkilöstöpalveluita. Henkilöstöpalvelut oli kehittämässä kaupungin digitaalisia palveluja, kuten sisäisen intran (Sinetti) uudistaminen sekä OSS Osaamiset ja tavoitteet-, Opiferus HR-johdon Työpöytä- ja M2-järjestelmän käyttöönottoprojektit.

Henkilöstöpalvelut koordinoi ja toteutti Kuusamon kaupungin vuosille 2023-2024 myönnetyn TSR-hankkeen "Dialogisuus vaikuttavan työkykyjohtamisen kehittämisen tukena"-hankkeen suunnitelman mukaisia toimenpiteitä yhteistyössä toimialojen ja työterveyshuoltopalveluiden tuottajan kanssa.

Koko kaupungin rekrytointikampanja toteutettiin yhteistyössä Naturpolis Oy:n kanssa edellisvuoden tapaan hyödyntäen monipuolisesti eri kanavia.

Helmikuussa toteutettiin koko kaupungin henkilöstöä koskeva vuosittainen hyvinvointikysely. Kyselyn tulokset olivat edelleenkin hyvällä tasolla, hieman nousten edelliseen vuoteen verrattuna. Lähityöyhteisön toimivuuden osa-alueen keskiarvo oli 3,8 ja lähityöyhteisön johtamisen keskiarvo 3,8 (asteikko 1-5).

Koko kaupungin henkilöstön yhteistoimintaelin (YTP) ja työsuojelutoimikunta kokoontuivat yhteistoiminnan vuosikellon mukaisesti. Työterveyshuollon ja työsuojelun toimintaa toteutettiin yhteistyössä toimialojen, henkilöstön ja palveluntuottajien kanssa ao. suunnitelmien mukaisesti.

Sihteeripalveluissa sähköisten lomakkeiden tekeminen jatkui suunnitelman mukaisesti. Asiakastyytyväisyyskyselyt toteutetaan sähköisiä työkaluja hyödyntäen. Digitaalisten palveluiden kehittäminen jatkuu. Opiferuksen sähköinen ympäristö on käytössä päivittäisessä työssä. Talousraportointien kehittäminen on työn alla.

Uutena tehtävänä keskushallinnon osalta on kokoustallenteiden tekstittäminen saavutettavuuden lisäämiseksi. Laadun parantamiseksi valmistelijoille on järjestetty päätösten valmisteluun liittyvää koulutusta ja kasvatus- ja sivistystoimialan esihenkilöille talouskoulutusta.

Raportointikaudella ICT -palvelujen jatkuvuus on voitu turvata ilman isompia käyttökatkoja tai häiriöitä. Ruuhkautumista ja viivettä on ollut leasinglaitteiden toimituksissa. Siihen ovat olleet syynä yhteistyön viivästynyt laitekilpailutus ja kansainvälisen tason ongelmat laitteiden kuljetuksissa ja saatavuudessa. Viiveet eivät ole kuitenkaan vaikuttaneet merkittävästi työasemien käytettävyyteen.

Tietohallinnon toiminnot siirtyivät Kuntien Tieralta kaupungille 1.1.2024 alkaen, jolloin kaksi tietohallinnon asiantuntijaa aloitti työt kaupungin palveluksessa. Tietohallinto on ollut tukemassa M2-matkahallintajärjestelmän ja Cloudia sopimushallinnan käyttöönottoja. Yhteistyössä henkilöstöpalvelujen kanssa on mahdollistettu henkilöstölle kuntakortin käyttöönotto vahvan tunnistautumisen välineeksi sähköisiin viranomaispalveluihin. Tietohallinto on osallistunut myös yhdyskunta- ja tulevaisuustoimialojen prosessien, digiturvan ja tiedonhallinnan kehittämiseen. Kehitystyö kytkeytyy menossa olevaan toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon.

Tietohallinto on valmistellut infonäyttöjärjestelmän käyttöönottoa yhteistyössä toimialojen kanssa. Samaa näyttöjärjestelmää tullaan hyödyntämään eri toimipisteissä. Valtuustokokousten kokoustallenteisiin on otettu käyttöön saatavuusdirektiivin edellyttämä tekstitys. Sisäisen viestinnän parantamiseksi on selvitetty massatekstiviestipalvelua. Lisäksi häiriö- ja kriisitilanneviestintätarpeisiin on valmisteltu kuntalaisille suuntautuvan tekstiviestipalvelun käyttöönottoa.

Henkilöstö ohjeistettiin suorittamaan tietoturva- ja tietosuojakoulutukset sähköisessä oppimisympäristössä tammi-huhtikuun aikana. Raportointikaudella tietohallinto on osallistunut Google oppimisympäristön tietosuojavaikutusten arviointiin sekä tietovarantotietojen kokoamiseen ja ylläpitoon tiedonhallintamalliin. Päivitetyt tiedot on julkaistu tiedonhallintamallista kaupungin verkkosivuille.

Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen 5.12.2023 § 231 kaupungin ja Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n palvelusopimuksen päivittämisestä. Ko. päätöksen perusteella on perustettu talouspalveluiden tulosityksikköön projektisihteerin toimi. Talouspalveluihin rekrytoitiin alkuvuonna projektisihteerin ja kirjanpitäjän. Alkuvuoden aika on valmistunut tilinpäätös sekä talouden seurantaraportit kuukausittain johdon käyttöön suunnitellusti.

Rahoitushuollon toimenpiteillä on ylläpidetty maksuvalmiutta ja hallittu rahoituksen tuottoja ja kustannuksia; ylläpidetty ajantasaista kassabudjettia, hoidettu lainasalkkua (Operandi Oy:n kk-katsaukset) ja sijoitussalkkua (Op Varainhoito Oy, täyden valtakirjan omaisuudenhoidtosopimus) suunnitelman mukaisesti.

Saatavien perintätoimintaa ja konkurssipesien valvontaa on hoidettu yhteistyössä toimialojen ja Intrum Justitia Oy:n kanssa. Lisäksi on annettu pyydyt velkajärjestelylausunnot.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on noudatettu kaupunginhallituksen hyväksymää suunnitelmaa vuodelle 2024 (hyv. 15.1.2024 § 7). Tällä hetkellä ei ole ilmennyt syytä ryhtyä omaan sisäiseen tarkastukseen. Henkilöstön tehtävien ja vastuiden selkeyteen on kiinnitetty huomiota. Henkilöstöä on myös perehdytetty ja järjestetty koulutusta (mm. valmisteluun liittyvä, tietojärjestelmät). Asiatarkastukseen sekä tositteiden ja laskujen hyväksymiseen tarvittavat toimivaltuudet on määritelty käyttösuunnitelmassa. Talouden raportoinnissa jatketaan käytäntöä, jonka mukaisesti talouden toteutuma ja tilinpäätösennuste annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Johtoryhmä on tarkastellut koko kaupunkikonsernin osalta riskejä ja niihin varautumista laaja-alaisesti.

Tuloskorttitavoitteet

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Digitiekartan toimeenpano.	Työn alla
Digitiekarttaa on toteutettu suunnitelman mukaan. Raportointikaudella toimenpiteet ovat keskittyneet organisaation sisäisten prosessien sähköistämiseen. Sähköisiä palveluja on kehitetty lomakepalvelun avulla ylläpitämällä olemassa olevia sähköisiä lomakkeita ja toteuttamalla uusia toimialojen tarpeiden mukaan (mm. avustus- ja tukihakemukset). Uusien sähköisten palveluiden käyttöönotto, 3 kpl.: Toteuma 1.0, Tavoite 3.0	
Hyvinvointikertomuksen valmistelu.	Työn alla
Valmistelu aloitettu. Keskusteluja on käyty Koillismaan kuntien ja Pohteen kanssa yhteisen prosessin suunnittelemiseksi. Valmistelu aloitettu.: Toteuma 5.0, Tavoite 85.0	
Järjestötapaamiset.	Aloittamatta
Ei ole aloitettu. Tapaamiset, 2 tapaamista/vuosi.: Tavoite 2.0	
Kaupungin päätöksenteko ja luottamushenkilöiden toiminta ovat rakentavaa, avointa, osallistavaa sekä keskinäiseen kunnioitukseen ja luottamukseen perustuvaa.	Työn alla
Valtuustossa käydyissä keskusteluissa on todettu, että jokaisella luottamushenkilöllä on rooli asian edistämässä. Toimenpiteiden suunnittelu työn alla. Hanke tai aktiiviset toimet kaupungin päätöksenteon ja luottamushenkilöiden toiminnan kehittämiseksi ovat käynnissä. Kaupungin luottamushenkilöt ja virkahenkilöt kokevat kaupungin hallinnon ja päätöksenteon aikaisempaa rakentavampana, avoimempana ja ilmapiiriltä parempana Kuntalaiset ovat aikaisempaa kiinnostuneempia kaupungin päätöksenteosta ja kuntapolitiikasta. Toimet kuntalaisten aktivoimiseksi (ehdokkaaksi asettuminen ja äänestäminen) liittyen kuntavaaleihin 2025 on aloitettu.	
Saavutettavuuden kehittäminen.	Työn alla
Työ aloitettu. Kaupunginvaltuuston kokouksen tekstitykset on käynnistetty. Uudet palvelut, 3 kpl.: Toteuma 1.0, Tavoite 3.0	
Sopimushallintajärjestelmä käyttöönotto.	Valmis
Sopimushallintajärjestelmä on otettu käyttöön kevään aikana. Käyttöönoton alkuvaiheen ajan järjestelmän käyttöä pilotoivat keskushallinnossa toimivat tietohallinnon, sopimushallinnan ja asianhallinnan parissa työskentelevät henkilöt, jonka jälkeen järjestelmä otetaan aktiiviseen käyttöön asteittain eri toimialoilla. Sopimushallintajärjestelmän myötä sopimukset allekirjoitetaan sähköisesti. Sähköinen sopimushallinta ja sähköinen allekirjoitus tehostavat sopimusten käsittelyä ja vähentävät manuaalista työtä. Sähköinen järjestelmä tukee sopimusten toteutumisen seurantaan sopimustiedon ollessa helposti saavutettavissa. Järjestelmä käytössä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Työsuojelurahaston hanke sairauspoissaolojen pienentämiseksi käynnissä.	Työn alla
Työsuojelurahaston hankkeen suunnitelman mukaiset toimenpiteet käynnissä. Sairaspoissaolot (4,3 päivää/henkilö): Toteuma 4.7, Tavoite 4.3	
8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Rekryointitoimenpiteiden kehittäminen työnantajamielikuva sekä veto- ja pitovoima.	Työn alla
Rekryointikampanja on toteutettu. Rekryointilisän käyttöönotto 1.1.2024 alkaen. Rekryointiprosessin kehittäminen.: Tavoite 100.0	

Talouden toteuma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	3 149		3 149	1 058	34 %	3 160	889
Myyntituotot	3 100		3 100	1 039	34 %	3 105	879
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	49		49	7	14 %	43	10
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot				13		13	
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 9 199		- 9 199	- 3 129	34 %	- 9 996	- 2 956
Henkilöstökulut	- 2 332		- 2 332	- 764	33 %	- 2 335	- 726
Palvelujen ostot	- 5 818		- 5 818	- 1 981	34 %	- 6 498	- 1 764
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 46		- 46	- 10	23 %	- 48	- 10
Avustukset	- 619		- 619	- 245	39 %	- 720	- 333
Vuokramenot	- 382		- 382	- 126	33 %	- 391	- 122
Muut toimintakulut	- 3		- 3	- 2	69 %	- 4	- 1
Toimintakate/jäämä	- 6 051		- 6 051	- 2 071	34 %	- 6 836	- 2 067

Yhteiset erät

Yhteiset erät sisältää metsänmyyntituloja ja pysyvien vastaavien myyntivoittoja ja -tappioita.

Talouden toteuma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	722		722	2	0 %	494	86
Myyntituotot	30		30			30	4
Maksutuotot							3
Tuet ja avustukset							13
Vuokratuotot							- 1
Muut toimintatuotot	692		692	2	0 %	464	66
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 27		- 27	- 3	12 %	- 21	- 34
Henkilöstökulut							- 2
Palvelujen ostot	- 27		- 27	- 3	12 %	- 21	- 19
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							- 5
Avustukset							- 1
Vuokramenot							
Muut toimintakulut							- 5
Toimintakate/jäämä	695		695	- 1	0 %	472	53

Kasvatus- ja sivistystoimiala

Toimialajohtajan katsaus

Hallintopalveluiden tulosalueella on jatkettu asiakaslähtöisen palvelun tehostamista ja lisätty digitaalisten palvelualueiden käyttöä, esimerkkinä sähköinen arkistointi ja sopimustenhallinta.

Varhaiskasvatuksen tulosalueella organisaation johtamisjärjestelmän uudistusta on valmisteltu palveluverkkosuunnitelman mukaisesti. Uudistuksella vastataan omalta osaltaan myös varhaiskasvatuspalvelujen muutostarpeisiin. Sähköisen toimintajärjestelmä on otettu käyttöön ja sen toimintoja on monipuolistettu.

Perusopetuksen toiminnan painopisteinä ovat olleet työelämätaitojen ja yrittäjyyden, kulttuurisen osaamisen sekä vuorovaikutustaitojen ja ilmaisun aihealueet. Kouluilla on alkuvuoden aikana paneuduttu kiusaamisen ennalta ehkäisyyn, mm. järjestyssääntöjä on päivitetty ja kiusaamiskyselyt suoritettu. Alakoulut ovat tehneet yrityskylävierailuja Ouluun ja yläkoululaiset taidetestausmatkoja Helsinkiin. Koulupudokkuuden ennaltaehkäisemiseksi muiden kuin opetustyöhön sidottujen aikuisten määrää on pystytty lisäämään hankerahoitusta hyödyntämällä. Tarkastelukauden aikana on laadittu useita tähän teemaan liittyviä hankehakemuksia.

Opiskelupalveluverkoston ja kasvatuskumppanuuden toimivuutta on vahvistettu lapset puheeksi -toimintamallin käyttöä lisäämällä. Opiskeluhuollolliset yhteistyötahot ovat kokoontuneet säännöllisesti. Yksikkökohtaisia hyvinvoinnin vuosikelloja on noudatettu suunnitelmien mukaisesti.

Koulujen ja varhaiskasvatuksen yksiköiden asiakkaiden tuen järjestämisen malleja on kehitetty ja nivelvaihekeskusteluja pidetty uutta toimintakautta varten. Kouluverkkosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on tehty, esimerkkinä pienten kyläkoulujen tulevaisuustyöpajat sekä Nissinvaaran ja Rukan koulujen tilasuunnittelupalaverit.

Urheiluyläkoulu yhteistyön toteutumisen mahdollisuuksia kehitetään toimintakauden aikana. Vuokatti Ruka-urheiluakatemia ja olympiavalmennuskeskuksen harjoitusolosuhteita kehitetään yhteistyössä muiden hankkeisiin kuuluvien toimijoiden kanssa.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten ja nuorten varhaiskasvatuksen sekä koulutuspalvelujen järjestämiseen ja toiminnanohjaukseen liittyvien suunnitelmien valmistelu on meneillään. Toiselle asteelle suunnattu kulttuurikasvatusohjelma on myös valmistelussa.

Kuusamo Kampus toimintamallia on vahvistettu. Mallin avulla korkeakoulu yhteistyö on tiivistynyt ja työhön on saatu suunnitelmallisuutta. Kampusalueen oppimisympäristöjen uudistamiseen liittyviä suunnitelmia on hyväksytty ja niiden toteuttaminen alkaa toisen toimintakolmanneskauden kuluessa.

Lukiokoulutuksessa pyritään säilyttämään monipuolinen kurssitarjonta, joka on nähty yhtenä lukiokoulutuksen vetovoimatekijänä laadukkaana urheiluakatemia toiminnan lisäksi. Urheiluakatemiaan oli hakijoita hyvin, joka näkyy omalta osaltaan ainakin lukion opiskelijamäärän kasvuna.

Ammatillisen koulutuksen järjestämisen malleja on pyritty muotoilemaan yhtä enemmän yrityselämälähtöisiksi, mm. Kuusamo Kampus -toimintamallin avustamana.

Kirjaston toimintaa on kehitetty vuoden ensimmäisen kolmanneksen aikana e-palveluiden ja omatoimikirjaston avulla. Omatoimikirjaston aukioloaikoja on lisätty ja tehty päätös lähteä mukaan valtakunnalliseen e-kirjastoon. Muiden Outi-kirjastojen tapaan Kuusamo liittyy valtakunnalliseen e-kirjastoon vuoden 2025 alusta lukien. Kirjastoauton toimintasuunnitelmaa työstetään. Naturpolis-kirjaston toiminnasta on luovuttu. Lukion yhteydessä sijaitsevan kirjakokoelman hoitamisesta vastuun kanssa vastaisuudessa Kuusamon lukio.

Ikäihmisille suunnattuja tilaisuuksia on järjestetty yhdessä Pohteen ja Kuusamon musiikkiopiston kanssa tuottamalla tapahtumia Porkkatörmälle sekä ikäihmisten palvelutaloihin. Kuusamo Kamari -festivaali järjestetään heinäkuussa 2024 siten, että kylille viedään kolme konserttia ja pääkonsertti pidetään Pyhän Ristin kirkossa. Festivaalin toiminta on vakiintunut ja taiteelliset johtajat suunnittelevat jo vuotta 2025.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen laadusta ja toimivuudesta tehtävä asiakaskysely toteutetaan syksyllä. Museoalueen kunnostamisen tarve-, toimenpide- ja aikataulusuunnitelman työstäminen on vielä kesken. Kulttuuri- ja liikuntapalvelujen sähköinen kalenterivarausjärjestelmä on käytössä ja todettu toimivaksi järjestelmäksi. Oulu2026 -kulttuuripääkaupunkihankkeeseen on osallistuttu aktiivisesti hankesuunnitelman mukaisesti.

Liikuntakeskuksen sekä muiden liikuntatoimen tuottajien palveluiden asiakasmäärä on kasvanut merkittävästi. Liikuntakeskuksen kuntosalien ja jäähallin kehittämissuunnitelma on työn alla. Seniorisalin ja spinning-tilan remontit on toteutettu ja palveluvarustusta kasvatettu.

Toisen asteen opiskelijoille suunnattu Nuorten kulttuuripolku -suunnitelma on valmis ja otetaan käyttöön syyslukukauden alussa. Nuorisopalvelujen kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön vetovastuu on ollut koulunuorisotyöntekijällä ja toiminta on todettu tarpeelliseksi. Nuorisopalveluiden digitaalinen toimintaympäristö on valmis ja sitä pilotoidaan yhdessä kehittäjänuorten kanssa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena ja tavoitteena on ollut lisätä taloudellisten ja toiminnallisten päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä.

Kasvatus- ja sivistystoimialan talousarvio toteutumista on seurattu säännöllisesti sekä yksikkö- että tulosaluetasolla. Toiminnassa on pyritty huolehtimaan siitä, että toiminta on talousarviotaamin mukaisesti mahdollisimman taloudellista ja toiminnalliset tavoitteet on pyritty saavuttamaan määritellyllä tavalla. Talousarvion noudattamiseen liittyvien päätösten perusteena olevan tiedon oikeellisuutta, riittävyyttä ja luotettavuutta on tarkasteltu kasvatus- ja sivistystoimialan johtoryhmän säännöllisissä kokouksissa ja tulosityksiköiden omissa palaverissa. Ensimmäisen toimintakolmanneskauden kuluessa on myös huolehdittu, että lakeja, viranomaisohjeita, sääntöjä, toimielinten päätöksiä sekä kaupungin johdon ohjeita noudatetaan ja toimialan yhteiset toimintamallit ja linjaukset ovat olleet näiden mukaisia. Toimialan kaikki työntekijät ovat jokainen omata osaltaan olleet vastuussa kunnan omaisuuden ja muiden voimavarojen taloudellisesta ja järkevästä käytöstä.

Toimialan johtoryhmän säännöllisissä kokouksissa on analysoitu toimintaympäristön muutoksia, tunnistettu uhkaavia riskejä, arvioitu niiden vaikutuksia sekä toteutumisen todennäköisyyttä. Näiden perusteella on laadittu suunnitelmia ja toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi.

Tuloskorttitavoitteet

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Lasten ja nuorten hyvinvointia on edistetty.	Työn alla
<p>LP keskustelut ja vanhempainiltoja on pidetty vuosikellon mukaisesti. Kouluterveyskyselyt ja Move-mittaukset: tuloksista ilmeneviä hyvinvointia edistäviä hankehakuja on käynnissä. Kaikki lapset osallistuvat palveluihin (kasvatus ja koulutus): Toteuma 95.0, Tavoite 100.0 Koulupudokkaiden määrä on 0, kaikki perusasteelta päässeet opiskelevat toisella asteella.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 LP keskustelut ovat toteutuneet kouluilla ja vanhempainiltoja on pidetty suunnitelman mukaisesti.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Kouluterveyskyselyt ja Move-mittaukset: tuloksista ilmeneviä hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä (2 kpl) on otettu käyttöön.: Toteuma 2.0, Tavoite 2.0</p>	
Nuorten mielenhyvinvoinnin hanke suunniteltu ja käynnistynyt.	Työn alla
<p>Nuorten mielen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä hankesuunnitelma on valmis ja rahoittajan käsittelyssä. Nuorten mielen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä hankesuunnitelma on valmis ja hanke on käynnissä.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0</p>	
Opiskelupalveluverkoston ja kasvatuskumppanuuden toimivuutta on edistetty.	Työn alla
<p>Yhteistyötahot kokoontuvat säännöllisesti (LAPE, MOHRY, yksiköiden opiskeluhoitotyöryhmät). Yhteistyötahot kokoontuvat säännöllisesti (LAPE, MOHRY, yksiköiden opiskeluhoitotyöryhmät): Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat ja oppimissuunnitelmat on tehty.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Nivelvaiheiden yhteistyöhön liittyvät keskustelut on pidetty.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Lapset puheeksi-malli on aktiivisessa käytössä: 2-vuotiaille ja aina tarvittaessa.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Yksikkökohtaisen hyvinvoinnin vuosikellon toimenpiteiden toteutumista arvioidaan 2 kertaa vuodessa.: Toteuma 1.0, Tavoite 2.0</p>	
3. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten ja nuorten palvelujen järjestämis- ja toiminnanohjaussuunnitelma on valmis.	Työn alla
<p>Valmistavan opetuksen palvelu- ja toiminnanohjaussuunnitelmaa viimeistellään. Valmistavan opetuksen palvelu- ja toiminnanohjausjärjestelmä on valmis.: Toteuma 80.0, Tavoite 100.0</p>	
Karhuntassun toimintaa kehitetään huomioiden kansainvälisten matkailijoiden tarpeet.	Työn alla
<p>Kansainväliset matkailijat on huomioitu markkinoinnissa ja palvelujen monikielisyydessä. Toimintasuunnitelma on vielä työn alla. Karhuntassulle on laadittu ja otettu käyttöön kansainvälisen markkinoinnin suunnitelma.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Karhuntassun kävijämäärä on kasvava.: Toteuma 4,413.0, Tavoite 35,000.0</p>	

Kehitetään kulttuurimatkailua osaksi matkailupalvelutuotteita.	Työn alla
Kulttuurimatkailua edistäviä kokouksia on suunnitteilla. Kulttuurimatkailua edistäviä kokouksia on pidetty säännöllisesti kulttuurimatkailutoimijoiden kanssa.: Tavoite 4.0	
Kehitetään toimintamalli kulttuuriosallisuuden edistämiseksi ja rasismin vähentämiseksi yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.	Työn alla
Kaikille avoimia monikulttuurisia tapahtumia ei ole vielä pidetty. Tulossa ovat kaikille avoimet monikulttuuriset iltatorit ja Taiteiden yö. K kaikille avoimia monikulttuurisia tapahtumia.: Tavoite 5.0	
Kouluissa ja varhaiskasvatuksessa edistetään kotoutumista ja kotikansainvälisyyttä.	Työn alla
Kotikansainvälisyyttä edistäviä tapahtumia varhaiskasvatuksessa ja kouluissa on suunnitteilla. Valmistavaa opetusta järjestetään luokkamuotoisesti. Kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen. Suunnitelman laatiminen on käynnistetty. Kotikansainvälisyyttä edistäviä tapahtumia on varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.: Tavoite 7.0 Valmistavaa opetusta järjestetään luokkamuotoisesti.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Lukion ja Avestan ystävyyskaupungin kanssa on käynnistetty opiskelijavaihtosuunnitelman laatiminen: suunnitelman laatiminen on käynnistetty.: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0	
Koulutuspalveluissa osallistutaan kansainvälisyshankkeisiin.	Työn alla
Koulutuspalveluissa on käynnistetty yksi kansainvälisyshanke. Koulutuspalveluissa on käynnissä kaksi kansainvälisyshanketta.: Toteuma 1.0, Tavoite 2.0	
4. Kuusamo kampus. Kuusamo luontoakatemia	
Vuositavoite	Tila
Ajantasaisten ja turvallisten oppimisympäristöjen mahdollistaminen ja kehittäminen: tarve- ja hankeselvitystä jatketaan.	Työn alla
Tarveselvitys on käynnissä Opiskelija-asuntojen tarve on selvitetty.: Toteuma 40.0, Tavoite 100.0	
Kampuksen toiminnallinen- ja rakennussuunnittelu käynnissä. Ammattiopiston vanhojen tilojen ratkaisun suunnitelma valmis.	Työn alla
Kampuksen toiminnallinen- ja rakennussuunnittelu käynnissä. Ammattiopiston vanhojen tilojen ratkaisun suunnitelma on osittain valmis. Kampuksen toiminnallinen- ja rakennussuunnittelu käynnissä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Ammattiopiston vanhojen tilojen ratkaisun suunnitelma valmis.: Toteuma 60.0, Tavoite 100.0	
Kuusamo Kampus toimintamallin vahvistaminen, kehittäminen ja vakiinnuttaminen: otetaan käyttöön Kuusamo Kampus Pyöreän Pöydän toimintamalli, laaditaan yhteistyömalli kunnan työllisyyspalveluiden kanssa sekä suunnitelma luontoakatemia sijoittumisesta Kuusamo Kampuksen toimintamalliin.	Työn alla
Työllisyyspalveluiden kanssa laadittu yhteistyömalli on valmistellussa. Kuusamo Kampus Pyöreän Pöydän toimintamalli on käytössä ja kokouksia on pidetty.: Toteuma 2.0, Tavoite 4.0 Työllisyyspalveluiden kanssa laadittu yhteistyömalli on valmis.: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0	
Laaditaan ja toteutetaan toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelma.	Työn alla
Toisen asteen kulttuurisuunnitelma on valmistellussa. Otetaan käyttöön elokuussa. Toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelma on valmis ja sisältää uusia kulttuuritapahtumia.: Tavoite 4.0	

Laadukkaat, saavutettavat ja monipuoliset koulutuspolut: laaditaan yhteistyöverkostoon kuuluvien oppilaitosten kanssa ennakoitintietoon perustuvat suunnitelmat toteutettavista koulutuksista, edistetään Kuusamo Kampuksen koulutusten saavutettavuutta, hakeutumista ja opiskelun aloittamista sekä maahanmuuttajien ja kansainvälisten opiskelijoiden koulutuspolkua.	Työn alla
Suunnitelmat toteutettavista koulutuksista ovat työn alla. Maahanmuuttajien ja kansainvälisten opiskelijoiden koulutuspolkujen edistäminen on hankkeistettu (ESR-hanke). Suunnitelmat toteutettavista koulutuksista ovat valmiit (pitkä ja lyhyt aikaväli): Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Opiskelijamäärät ovat kasvaneet.: Toteuma 697.0, Tavoite 850.0 Maahanmuuttajien ja kansainvälisten opiskelijoiden koulutuspolkujen edistäminen on hankkeistettu.: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0	
Luontoakatemia toiminta käynnissä. Luontoakatemia opinnot; yliopisto, ammattikorkeakoulu.	Työn alla
Suunnitelma Luontoakatemia sijoittumisesta Kuusamo Kampuksen toimintamalliin on valmistellussa. Suunnitelmat toteutettavista koulutuksista ovat työn alla. Suunnitelma Luontoakatemia sijoittumisesta Kuusamo Kampuksen toimintamalliin on valmis.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Suunnitelmat toteutettavista koulutuksista ovat valmiit (pitkä ja lyhyt aikaväli): Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Luontoakatemia ja Kuusamo Kampuksen yhteistyöprojekteja on aloitettu.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Opiskelija-asuntojen tarve selvitetty. Opiskelija-asuntojen peruskorjausta jatketaan.	Työn alla
Tarveselvitys on työn alla. Tarveselvitys tehty.: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0	
Oppimisympäristöjen suunnittelu seuraaville toimialoille oleviin yritystiloihin; matkailu- ja ravitsemisala sekä liiketoiminta, logistiikka-ala, autoasennusala ja puunjalostustoimiala.	Työn alla
Matkailu- ja ravitsemisalan sekä liiketoiminta-, logistiikka-, autoasennus- ja puunjalostustoimialan oppimisympäristöjen sijoittumissuunnitelmat yritystiloihin ovat keskeneräisiä. Matkailu- ja ravitsemisalan sekä liiketoiminta-, logistiikka-, autoasennus- ja puunjalostustoimialan oppimisympäristöjen sijoittumissuunnitelmat yritystiloihin ovat valmiit.: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0	
7. Rukan stadion alueen kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Rukan koulun tarve- ja hankeselvitys tehty.	Työn alla
Rukan koulun tarve- ja hankeselvitys on työn alla. Tarve- ja hankeselvitys on valmis.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	
Stadionalueen ympäristön kehittämistyössä huomioidaan monipuolisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksien sijoittuminen.	Työn alla
Stadionalueen suunnitelma on työn alla. Stadionalueen suunnittelussa on huomioitu nuorten vapaa-ajanviettomahdollisuudet.: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0	
Stadionin tapahtumatoiminnan uudistamisen suunnittelu tehty.	Työn alla
Stadionin tapahtumatoiminnan uudistamisen suunnitelmaan liittyvä hanke ei ole saanut rahoitusta. Suunnittelua jatketaan. Tapahtumatoiminnan uudistamisen suunnitelma on valmis.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	
Urheiluyhteistyön mahdollisuuksia kehitetään.	Valmis
Kouluviikon aikaista harjoittelutoimintaa tarjotaan 6 tuntia viikossa/oppilas. Kouluviikon aikaista harjoittelutoimintaa tarjotaan 6 tuntia viikossa/oppilas.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Vuokatti Ruka-urheiluakatemia ja olympiavalmennuskeskuksen harjoitusolosuhteita kehitetään.	Työn alla
Stadionalueen suunnitelmissa huomioidaan Vuokatti Ruka-urheiluakatemia ja olympiavalmennuskeskuksen harjoitusolosuhteiden ajantasaisuus ja monipuolisuus. Stadionalueen suunnitelmissa on huomioitu Vuokatti Ruka-urheiluakatemia ja olympiavalmennuskeskuksen harjoitusolosuhteiden ajantasaisuus ja monipuolisuus.: Toteuma 80.0, Tavoite 100.0	

8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Kaikilla lapsilla on mahdollisuus saada hyvää lähipäiväkotipalvelua.	Työn alla
Varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstön kelpoisuus hyvällä tasolla. Varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstö on kelpoinen tehtävänsä.: Toteuma 85.0, Tavoite 100.0	
Karhuntassun jatkokehittämishanke suunniteltu yhdessä matkailuyritysten kanssa.	Työn alla
Kansainväliset matkailijat huomioidaan markkinoinnissa ja palvelujen monikielisyudessa. Toimintasuunnitelma on vielä työn alla. Jatkokehittämisen hankesuunnitelma valmis.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	
Kouluyksiköiden tila- ja tarveohjelmasuunnitelmia valmistellaan ja viedään eteenpäin kouluverkkosuunnitelman mukaisesti.	Työn alla
Kouluverkkosuunnitelma on toteutunut suunnitellun aikataulun mukaisesti. Rukan koulun oppimisympäristön tila- ja tarvesuunnitelma on työn alla. Kouluverkkosuunnitelma on toteutunut suunnitellun aikataulun mukaisesti.: Toteuma 40.0, Tavoite 100.0 Rukan koulun oppimisympäristön tila- ja tarvesuunnitelma on valmis.: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0	
Kouluyksiköissä annetaan hyvää opetusta.	Työn alla
Opettajat ja koulun muu henkilöstö ovat kelpoisia tehtävänsä noin 85 %. Opetuspalveluiden palvelukykymittaus on työn alla. Lukiokoulutuksessa on laaja ja monipuolinen kurssitarjonta myös lukuvuonna 2024-2025. Opettajat ja koulun muu henkilöstö ovat kelpoisia tehtävänsä.: Toteuma 85.0, Tavoite 100.0 Opetuspalveluiden palvelukykymittaus on suoritettu huoltajille ja tulokset on raportoitu kevätlukukauden päättyessä.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Lukiokoulutuksessa on laaja ja monipuolinen kurssitarjonta.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Kulttuuri- ja kirjastopalveluilla edistetään kunnan asukkaiden hyvinvointia.	Työn alla
Kirjaston toiminnan kehittäminen e-palveluiden ja omatoimikirjaston avulla etenee suunnitelman mukaisesti. Kirjaston lainausmäärät ovat kasvaneet. Lukio hoitaa Naturpoliskirjaston toiminnot. Kirjastoauton toimintasuunnitelma ei ole vielä valmis. Kirjastossa Digikummit -toiminta on käynnissä ja syksyille suunnitellaan SenioriSurf-tapahtumaa. Kuusamo Kamari toteutuu heinäkuun ensimmäisellä viikolla. Neljän konsertin kokonaisuuden ohjelma on valmis. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen asiakaskysely toteutetaan syksyllä. Museoalueen kunnostamisen tarve-, toimenpide- ja aikataulusuunnitelma on työn alla. Julius-kalenteri on käytössä liikunta- ja nuorisopalveluissa. Oulu 2026 -hankkeeseen on osallistuttu suunnitelman mukaisesti. Kirjaston toimintaa kehitetään e-palveluiden ja omatoimikirjaston avulla.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Kirjaston lainausmäärät kasvavat.: Toteuma 11.5, Tavoite 10.0 Kirjastoauton ja Naturpoliskirjaston toimintasuunnitelma on valmis ja käytössä.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Ikäihmisille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään.: Toteuma 1.0, Tavoite 4.0 Kuusamo Kamari -festivaalin konsertteja järjestetään eri puolilla Kuusamoaa.: Tavoite 5.0 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen asiakaskysely toteutetaan.: Tavoite 100.0 Museoalueen kunnostamisen tarve-, toimenpide- ja aikataulusuunnitelma on valmis ja otettu käyttöön.: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0 Kulttuuri- ja liikuntapalvelujen sähköinen kalenterivarausjärjestelmä on käytössä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Oulu2026 -kulttuuripääkaupunkihankkeeseen osallistutaan hankesuunnitelman mukaisesti.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Liikuntapalveluilla edistetään kunnan asukkaiden hyvinvointia.	Työn alla
Liikuntakeskuksen kuntosalien ja jäähallin kehittämissuunnitelma Seniorisalin ja Spinningsalin osalta ovat valmiit. Liikuntaneuvonnan käyttöaste on kasvanut noin 15 %. Liikuntakeskuksen kävijämäärät ovat kasvaneet.: Tavoite 20.0 Liikuntakeskuksen kuntosalien ja jäähallin kehittämissuunnitelma on valmis ja otettu käyttöön.: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0 Eri ikäryhmille suunnattavien liikuntapassien ja liikuntaneuvonnan käyttöaste on kasvanut.: Toteuma 15.0, Tavoite 20.0 Liikuntakeskuksen kesäajan (kesä- ja heinäkuu) käyttöaste on kasvanut.: Tavoite 15.0	

Nuorisopalvelut edistävät kunnan asukkaiden hyvinvointia.	Työn alla
<p>Nuorten päivitetty kulttuuripolkusuunnitelma otetaan käyttöön elokuussa 2024. Nuorten kulttuuripolkusuunnitelman päivitys on valmis ja käytössä.: Toteuma 80.0, Tavoite 100.0 Nuorisopalvelujen kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön paikallinen toimintamalli on valmis ja käytössä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Nuorisopalveluiden digitaalisten toimintaympäristö on valmis ja sitä pilotoidaan.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
Toimialan ulkoiset ja sisäiset palvelujärjestelmät toimivat sähköisesti.	Työn alla
<p>Wilma-ohjelmistoa kehitetään edelleen. Koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelujen ulkoiset ja sisäiset palvelujärjestelmät toimivat Wilman välityksellä.: Toteuma 80.0, Tavoite 100.0</p>	
Urheiluläkoulutoimintaa edistetään ja mallia laajennetaan sekä kehitetään.	Valmis
<p>Urheiluläkoulutoiminnan vuosikellosuunnitelma on valmis. Urheiluläkoulutoiminnan vuosikellosuunnitelma on valmis.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Urheiluläkoulutoimintaa on markkinoitu vähintään kolmessa tiedotusvälineessä.: Toteuma 3.0, Tavoite 3.0</p>	

Talouden toteuma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	3 035		3 035	1 293	43 %	3 316	1 644
Myyntituotot	551		551	119	21 %	486	107
Maksutuotot	1 294		1 294	476	37 %	1 339	445
Tuet ja avustukset	1 126		1 126	619	55 %	1 370	1 058
Vuokratuotot	63		63	46	73 %	88	26
Muut toimintatuotot	1		1	33	3 309 %	34	8
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 44 801		- 44 801	- 14 714	33 %	- 44 824	- 14 717
Henkilöstökulut	- 22 481		- 22 481	- 7 560	34 %	- 22 790	- 7 294
Palvelujen ostot	- 8 968		- 8 968	- 2 712	30 %	- 8 691	- 3 040
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 944		- 944	- 320	34 %	- 949	- 385
Avustukset	- 860		- 860	- 198	23 %	- 771	- 220
Vuokramenot	- 11 512		- 11 512	- 3 907	34 %	- 11 582	- 3 760
Muut toimintakulut	- 35		- 35	- 18	51 %	- 42	- 19
Toimintakate/jäämä	- 41 766		- 41 766	- 13 421	32 %	- 41 508	- 13 074

Olellaiset muutokset taloudessa ja toiminnassa

Kasvatus- ja sivistystoimialan toiminnalliset tulokorttitavoitteet on saavutettu oleellisin osin kolmannesvuositavoitteiden mukaisesti. Toimintakate on pysynyt budjetin mukaisena.

Toimintatuotot ovat kokonaisuudessaan toteutuneet budjettiin verrattuna hyvin. Myyntituotot ovat jääneet alle budjettitavoitteen, koska varhaiskasvatuksen päivähoitomaksuihin budjetoidut tulot eivät ole toteutuneet arvoin mukaisesti. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tulosalueella toimintatuottoja on kertynyt budjettitavoitteen mukaisesti.

Kokonaisuudessaan toimialan toimintakulut neljännesvuoden aikana ovat pysyneet talousarvion mukaisina.

Tulosalueiden talouden toteuma ja tunnusluvut

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Toimintakate €/asukas	- 865	- 1 893	- 1 956	- 894	-29	3%

Hallintopalvelut

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	7		7	30	400 %	35	34
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 2 245		- 2 245	- 843	38 %	- 2 340	- 979
Toimintakate/jäämä	- 2 238		- 2 238	- 813	36 %	- 2 306	- 945

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Henkilöstömenot €	138 977	428 071	216 700	85 561	-53 416	-38%
Toimintakate €/asukas	- 63	- 151	- 144	- 54	8	-13%

Varhaiskasvatus

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	422		422	94	22 %	375	130
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 9 803		- 9 803	- 3 016	31 %	- 9 568	- 3 144
Toimintakate/jäämä	- 9 381		- 9 381	- 2 922	31 %	- 9 193	- 3 014

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Henkilöstömenot €	1 654 985	4 687 080	5 189 200	1 621 282	-33 703	-2%
Toimintakate €/asukas	- 199	- 501	- 529	- 195	5	-2%
Kotihoidontuki ja yksityisen hoidontuki (v.2019 palveluseteli) 1000 €	417	1 565	1 215	514	97	23%
Kotihoidon piirissä lapsia	103	108	80	107	4	4%
Kunnallisen päivähoiton hoitopäivät	32 776	84 402	85 000	25 378	-7 398	-23%
Esiopetuksen oppilaiden lkm	169	124	102	130	-39	-23%

Koulutuspalvelut

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	1 262		1 262	494	39 %	1 335	429
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 26 101		- 26 101	- 8 452	32 %	- 26 070	- 8 139
Toimintakate/jäämä	- 24 839		- 24 839	- 7 958	32 %	- 24 734	- 7 709

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Henkilöstömenot €	4 585 615	13 838 004	15 051 000	4 930 843	345 228	8%
Toimintakate €/asukas	- 510	- 1 109	- 1 171	- 530	-20	4%
Peruskoulujen oppilaiden lkm	1 570	1 538	1 537	1 542	-28	-2%
Lukion opiskelijoiden lkm	249	257	270	247	-2	-1%

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	920		920	308	33 %	921	249
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 5 942		- 5 942	- 2 035	34 %	- 6 000	- 2 035
Toimintakate/jäämä	- 5 022		- 5 022	- 1 727	34 %	- 5 079	- 1 786

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Henkilöstömenot €	529 060	1 609 901	1 533 200	596 427	67 367	13%
Toimintakate €/asukas	- 118	- 107	- 96	- 115	3	-3%
Lainoja/v	80 224	238 145	250 000	89 506	9 282	12%
Lainoja/asukas	5	16	17	6	1	12%
Kirjaston tilaisuudet/v	40	62	120	43	3	8%
Kultt.tilaisuuksissa kävijöitä	8 213	25 267	65 000	11 190	2 977	36%
Kulttuuritilaisuudet kpl	40	101	280	39	-1	-3%
Liikuntakeskus kävijämäärä	132 404	309 610	310 000	129 626	-2 778	-2%
Liikuntakeskus kävijät/asukas	9	20	21	9	0	-3%
Nuorisopalv. kävijämäärä	4 716	16 222	21 000	5 155	439	9%

Hankkeet ja projektit

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	424		424	368	87 %	650	801
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 710		- 710	- 369	52 %	- 847	- 420
Toimintakate/jäämä	- 286		- 286	- 1	0 %	- 196	382

Yhdyskuntatekniikka

Ajankohtaiskatsaus

Alkuvuosi on toteutunut toimialan toiminnan ja talouden sekä investointien kannalta suunnitellusti, vaikka kuntien yleinen talousnäkökulma onkin heikentynyt. Talouden tämänhetkisen toteuman perusteella toimialan menot ja tulot ovat tasapainossa. Sähkön hinnasta merkittävä osa on kiinnitetty alkuvuoden osalta.

Koko kaupungin investointiohjelmaa on toteutettu lähes suunnitellusti. Nuorten- ja järjestöalan II-kerroksen saneerauksen toteuttaminen tuli tehtäväksi lisämäärärahan kautta, samoin Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n uuden majoitusrakennuksen toteuttaminen. Tarkoitus on, että kaupunki tekee majoitusrakennuksen omaan taseeseen ja vuokraa sen yhtiölle. Asia edellyttää vielä OKM:n päätöksen avustuksen siirtämisestä yhtiöltä kaupungille. Klas1-tuotantohallin laajennuksen suunnitelmat ovat valmistuneet alkuvuodesta.

Toteutuksessa ovat olleet mm. Naturpolis 1:n saneeraus sekä kaupungintalo varajärjestelmän uudistaminen. Alkuvuonna uusittiin liikuntakeskuksen salien väliverhot ja saneerattiin terveyskeskuksen huoltokäytävän runkoviemäri.

Suunnitteluvaiheessa ovat olleet mm. kirjaston, kaupungintalon kellarin, Kuusamotalon ja varikon peruskorjaukset, Nissinvaaran koulu sekä Torangin koulu- ja keittiötilojen saneeraus. Tarve- ja hankeselvityksiä on tehty mm. kouluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Mäntyselän teollisuusalueen tieyhteys ja liittymä on otettu käyttöön syksyllä 2023. Vuonna 2024 toteutetaan tien päällystäminen, valaistus ja viimeistelytyöt. Pohjois-Pohjanmaan liitto on myöntänyt Mäntyselän tieyhteyshankkeelle tukea 977 542 euroa. Energiapuuterminaalien toteuttaminen etenee suunnitellusti ja kahden hehtaarin alue on otettu käyttöön syksyllä. Alue (6 ha) valmistuu rakenteineen vuoden 2024 aikana. Pohjois-Pohjanmaan liitto on myöntänyt hankkeelle tukea 1 772 582 euroa.

Nilonniskan sillan rakennusurakka on kilpailutettu ja urakoitsija on valittu. Raja-Kormasentie kevyen liikenteen väylän suunnittelu on aloitettu. Kaupungin ja ELYn yhteishankkeena toteutettavan Kitkantie - Nissinvaara väylän urakoitsija on valittu ja työt aloitettu huhtikuun aikana.

Slopestyle-rinteen rakennusurakka on kilpailutettu ja urakoitsija valittu ehdollisella hankintapäätöksellä. Urakan toteutuminen edellyttää myönteistä rahoituspäätöstä OKM:ltä.

Asemakaava-alueiden ja yksityisteiden talvihoitourakoiden kilpailutus on käynnissä. Kunnossapidettävä tiestö on jaettu kahdeksaan urakka-alueeseen.

Kiertotalouden tiekartan on valmistunut vuonna 2023. Jäteneuvontaa ja erilliskeräyksestä tiedottamista on jatkettu eri kohderyhmille alkuvuoden aikana.

Maankäyttösopimus Pappilan peltojen asemakaava-alueen osalta on allekirjoitettu ja asemakaava on saanut lainvoiman. Pappilantien katusuunnitelma on ollut nähtävillä. Kadunrakentamisen valmistelevat työt on aloitettu. Raakamaan hankinnoista käynnissä useita neuvotteluita. Huhtikuun loppuun mennessä on vuokrattu kaksi AO-tonttia ja kaksi teollisuustonttia. Yksi teollisuustontti on myyty. Lisäksi päätös kahden lomarakennus paikan luovuttamisesta.

Reitistöjen kehittämissuunnitelma on hyväksytty vuonna 2023. Suunnitelma Rukan alueen reitistöjen opasteiden uusimisesta on laadittavana. Ruka-Kuntivaara moottorikelkkareitin reittitoimitus on käynnissä. Reitistöjen virallistamiseksi kahden ulkoilureittisuunnitelman laatiminen on aloitettu.

Moottorikelkkareittien kunnossapidon urakoitsija on valittu kunnossapitokausille 2024 - 2026. Hankintaan sisältyy optio vuosille 2026 -2028.

Kävelyn- ja pyöräilyn edistämishankkeen laatiminen aloitettiin vuonna 2023 ja suunnitelma on lähes valmis. Kuusamon vihreän infrastruktuurin kunnostamisen, ylläpidon ja kehittämisen suunnitelma laaditaan vuoden 2024 aikana. Hankkeen suunnittelija on valittu.

Rakennusvalvontaan on jätetty toukokuun alkuun mennessä lupahakemuksia 133 kpl, mikä on noin -27 % vuoden 2023 vastaavan aikajakson lupamäärästä ja -21 % viiden vuoden saman aikajakson keskiarvosta. Asuntopoliittinen ohjelma on hyväksytty ja saanut lainvoiman alkuvuoden aikana. Rakennusjärjestyksen uusiminen on aloitettu.

Ympäristötulosalueella on panostettu uuden henkilöstön perehdyttämiseen, joka on näkynyt myös lupahakemusten käsittelyajoissa. Ympäristötulosalueella käsiteltyjen lupien määrä on jäänyt noin puoleen vuoden 2023 vastaavan aikajakson lupamäärästä. Tarkastusten määrä on edellisvuoden tasolla.

Kuusamon ja Järvenpään yhteisessä YDIN -hankkeessa digitaalisen turvallisuuden kehittäminen on yksi keskeisistä tavoitteista. Maaliskuun aikana saatiin loppuun digiturvatyö, jota oli toteuttamassa johdon asiantuntija Kuntien Tierasta. Työhön kuului muun muassa digiturvavalmennusta webinaareina sekä riskienhallinnan ja jatkuvuussuunnittelun työpajoja. Lisäksi alkuvuoden aikana on tehty mm. yhdyskuntatekniikan prosessien kuvausta ja prosessien kehitystarpeiden kartoitusta. Tarkastelun kohteena on ollut maa- ja infraomaisuuden hallinnan ja rakennusvalvonnan prosessit.

Tiera City järjestelmän käyttöönotto on edennyt alkuvuoden aikana suunnitellusti. Järjestelmästä on otettu tuotantokäyttöön peruskokonaisuus ml. kaupunkimalli sekä maaomaisuuden hallinta -moduuli. Lisäksi on valmisteltu lupa- ja valvonta (rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta) moduulin käyttöönottoa.

Sairauspoissaolojen määrä on laskenut edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Työhyvinvointikyselyn tulokset ovat kohentuneet edellisvuodesta.

Tuloskorttitavoitteet

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Kumppanuustalon II kerroksen tilojen tarve- ja hankesuunnittelu käynnissä.	Valmis
Kampuksen opetustilojen osittainen sijoittuminen nuorten- ja järjestötilan II-kerrokseen on sovittu esivuokrasopimuksella ja suunnitelmat ja kustannusarviot on hyväksytty yhdyskuntatekniikan lautakunnassa. Suunnittelu on käynnissä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
2. Investoinnit ja kiinteistöt sekä kaavoitus	
Vuositavoite	Tila
Asuntojen lyhytvuokrauksen periaatteiden päättäminen.	Työn alla
Lyhytvuokrauksen periaatteet linjataan rakennusjärjestyksen yhteydessä, jonka päivittäminen on aloitettu. Asuntojen lyhytvuokrauksen periaatteet päätetty.: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0 Rakennusjärjestys päivitetty.: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0	
Reittitoimitukset käynnissä; Reitistöjen kehittämissuunnitelman mukaisesti.	Työn alla
Ruka-Kuntivaara mk-reitin toimitus käynnissä. Kahden ulkoilureittisuunnitelman laatiminen alitettu. Reittitoimituksia käynnissä, 3 kpl.: Toteuma 1.0, Tavoite 3.0 Ulkoilureittisuunnitelmien laadinta käynnissä, 2 kpl.: Toteuma 2.0, Tavoite 2.0	
Rukan ydinalueen hotellin toteuttaja on valittu.	Työn alla
Toteuttaja on valittu ja tontin suunnitteluvaraus myönnetty sekä yhteistoimintasopimus allekirjoitettu. Toteutus sopimus on tehty.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	
Sotekiinteistöjen myyntipäätös tehty.	Työn alla
Markkinointimateriaali julkaistu alkuvuodesta ja potentiaaliset investorit on kontaktoitu. Myyntiprosessin myötä saadut kiinnostuksen ilmaukset ovat johtaneet jatkoneuvotteluihin. Päätös tehty.: Toteuma 40.0, Tavoite 100.0	
Tonttipörssin ja huutokauppanavan käyttö markkinointiin, kiinteistövälittäjien käytön kokeilu. Asuntotontteja myyty/vuokrattu 20.	Työn alla
Yhdyskulman asunnot ovat kiinteistövälittäjällä vuokrattavana. Kaksi AO-tonttia vuokrattu. Tonttipörssin ja huutokauppanavan käyttö markkinointiin.: Tavoite 100.0 Asuntotontteja myyty/vuokrattu.: Toteuma 2.0, Tavoite 20.0 Kiinteistövälittäjien käytön kokeilu.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
3. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Edistetään omakotitalo- ja muuta rakentamista koko Kuusamon alueella. Kevyenliikenteenväylän rakentaminen Kuusamo-Nissinvaara.	Työn alla
Elyn osuuden rahoitus myönnetty ja urakoitsija valittu. Valmistelevia töitä tehty. Useita neuvotteluita raakamaan hankinnasta meneillään. ELY:n rahoitus päätetty ja kevyenliikenteenväylän rakentaminen käynnistynyt.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Raakamaan hankinnan neuvottelut käynnissä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	

Pienten omakotitalojen rakentamishanketta edistetty Rukan alueelle.	Työn alla
Markkinointiaineistoa valmistellaan. Kaupungin omistamien tonttien markkinointi.: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0	
4. Kuusamo kampus. Kuusamo luontoakatemia	
Vuositavoite	Tila
Kampuksen rakennussuunnittelu käynnissä.	Työn alla
Tarve- ja hankeselvityksen myötä tilaluettelon päivitys on lähes valmis. Esivuokrasopimus opetustiloista on tehty.: Tavoite 100.0 Opetustilojen rakennussuunnittelu käynnissä.: Tavoite 100.0 Opiskelija-asuntolan esivuokrasopimus on tehty.: Tavoite 100.0 Opiskelija-asuntolan suunnittelu on käynnissä.: Tavoite 100.0	
5. Kuusamon biopuisto investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Biojätteen käsittely kilpailutettu.	Työn alla
Erilliskerättävän biojätteen määrää pyritään lisäämään kilpailutuksen edellyttämälle tasolle. Biojätteen kilpailutus toteutettu.: Tavoite 100.0	
Jätteiden kierrätysyritys aloittanut investoinnin.	Työn alla
Tontin varauspäätös on tehty. Tontin vuokrauspäätös tehty.: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0	
Kuubion infran toteuttaminen.	Työn alla
Uusi liittymä ja alueen tiestö käytössä. Energiapuuterminaali osittain käytettävissä. Uusi valtatieliittymä valmis.: Toteuma 90.0, Tavoite 100.0 Energiapuuterminaali valmis.: Toteuma 70.0, Tavoite 100.0 Asemakaavan mukainen tiestö on valmis.: Toteuma 70.0, Tavoite 100.0	
Sahatontin varaus tehty.	Työn alla
Keskusteluita mahdollisten investoreiden kanssa jatketaan. Neuvottelut mahdollisen Investorin kanssa johtaneet tontin varauspäätökseen.: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0	
Teollisuusalueen infran jatkorakentaminen suunnittelu käynnissä.	Työn alla
Kiertotaloustoiminnoille tarvittavien aluevarausten suunnittelu käynnissä Vuokrattujen ja varattujen tonttien infran suunnittelu käynnissä.: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0 Alueen kiertävän tieyhteyden ja moottorikelkkareitin suunnittelu.: Tavoite 100.0	
7. Rukan stadion alueen kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Hotelli-investorin haku stadion alueelle jatkuu.	Työn alla
Mahdollisten investoreiden kontaktointi.: Toteuma 30.0, Tavoite 2.0	
Olympiavalmennuskeskuksen ja stadionalueen arkkitehtisuunnittelu käynnissä sekä rahoitussuunnitelmaesitys tehty.	Työn alla
Valmennuskeskuksen tarve- ja hankeselvityksen tuloksena oleva huonetilaohjelma on lähes valmis. Esitys toteuttamisesta on tehty OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen rahoitussuunnitelmaan vuodelle 2026. Valmennuskeskuksen suunnittelu on käynnissä.: Toteuma 15.0, Tavoite 100.0 Stadionalueen kehittämissuunnittelu on käynnissä.: Tavoite 100.0 Rahoitussuunnitelmaesitys tehty.: Toteuma 100.0	
Rukan yläkoulun tarve- ja hankeselvitys tehty.	Työn alla
Koulun huonetilaohjelma on lähes valmis. Hankepäätöksen tekemiseksi laaditaan luonnossuunnitelmat. Tarve- ja hankeselvitys on valmis.: Toteuma 40.0, Tavoite 100.0	

8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Vihreän infran kunnostaminen, maisemanhoito hankkeet käynnissä.	Työn alla
Hankkeelle on valittu suunnittelija. Hankkeelle saatu rahoitus ja hanke käynnistynyt.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	
10. Uusiutuva energia	
Vuositavoite	Tila
Aurinkovoimapuiston investorihaiku käynnissä.	Työn alla
Hakuilmoitus valmisteltu julkaistavaksi. Investorihaiku käynnissä.: Toteuma 25.0, Tavoite 100.0	
Biokaasun tuotannon investointisuunnitelu.	Työn alla
Syötteen määrän riittävyys selvittävänä. Biokaasun tuotannon investointisuunnittelu on aloitettu.: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0 Biojätteiden käsittelyn periaatteet on ratkaistu.: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0	
Vedyn tuotantaselvityshanke käynnissä ja yritys tehnyt tankkausasemavaruksen.	Työn alla
Tontin varauspäätös tankkausasemalle tehty. Tuotantaselvityshanke käynnissä.: Tavoite 100.0 Tankkausasemavaraus tehty.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	

Painopistealueet ja toiminnalliset muutokset

Talousarviovuoden ja suunnitelmakauden painopistealueet ja toiminnalliset muutokset

Kuusamon kaupunkistrategian päätavoitteista johdetut painopistealueet yhdyskuntatekniikan toimialalla ovat:

1. Uuden teollisuusalueen kehittäminen, jätehuollon ja kiertotalouden sekä energiavoimavaroisuuden edistäminen

Mäntyselän teollisuusalueen tieyhteys ja liittymä on otettu käyttöön syksyllä 2023. Vuonna 2024 toteutetaan tien päällystäminen, valaistus ja viimeistelytyöt. Pohjois-Pohjanmaan liitto on myöntänyt Mäntyselän tieyhteyshankkeelle tukea 977 542 euroa. Energiapuuterminaalin toteuttaminen etenee suunnitellusti ja kahden hehtaarin alue on otettu käyttöön syksyllä. Alue (6 ha) valmistuu rakenteineen vuoden 2024 aikana. Pohjois-Pohjanmaan liitto on myöntänyt hankkeelle tukea 1 772 582 euroa.

Kiertotalouden tiekartan on valmistunut vuonna 2023. Jäteneuvontaa ja erilliskeräyksestä tiedottamista on jatkettu eri kohderyhmille alkuvuoden aikana.

2. Maankäyttöpoliittisen ohjelman toteuttaminen

Pappilan peltojen maankäyttösopimus on allekirjoitettu ja asemakaava on saanut lainvoiman. Pappilantien katusuunnitelma on ollut nähtävillä. Kadunrakentamisen valmistelevat työt on aloitettu. Raakamaan hankinnoista käynnissä useita neuvotteluita.

3. Saavutettavuus, yhteydet, tiestö ja reitistöt

Nilonniskan sillan rakennusurakka on kilpailutettu ja urakoitsija on valittu. Raja-Kormasentie kevyen liikenteen väylän suunnittelu on aloitettu.

Kaupungin ja ELYn yhteishankkeena toteutettavan Kitkantie - Nissinvaara väylän urakoitsija on valittu ja työt aloitettu huhtikuun aikana.

4. Investointiohjelman toteuttaminen

Merkittävimmät infran toteuttamiseen liittyvät investoinnit on todettu muiden painopistealueiden raportoinnin yhteydessä.

Koko kaupungin investointiohjelman on toteutettu lähes suunnitellusti. Nuorten- ja järjestötalon II-kerroksen saneerauksen toteuttaminen tuli tehtäväksi lisämäärärahan kautta, samoin Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n uuden majoitusrakennuksen toteuttaminen. Tarkoitus on, että kaupunki tekee majoitusrakennuksen omaan taseeseen ja vuokraa sen yhtiölle. Asia edellyttää vielä OKM:n päätöksen avustuksen siirtämisestä yhtiöltä kaupungille.

Klas1-tuotantohallin laajennuksen suunnitelmat ovat valmistuneet alkuvuodesta.

Toteutuksessa ovat olleet mm. Naturpolis 1:n saneeraus sekä kaupungintalo varajärjestelmän uudistaminen. Alkuvuonna uusittiin liikuntakeskuksen salien väliverhot ja saneerattiin terveyskeskuksen huoltokäytän runkoviemäri.

Suunnitteluvaiheessa ovat olleet mm. kirjaston, kaupungintalon kellarin, Kuusamotalon ja varikon peruskorjaukset, Nissinvaaran koulu sekä Torangin koulu- ja keittiötilojen saneeraus. Tarve- ja hankeselvityksiä on tehty mm. kouluverkkosuunnitelman mukaisesti.

5. Digitaalisten palvelujen ja tietovarantojen kehittäminen

Kuusamon ja Järvenpään yhteisessä YDIN -hankkeessa digitaalisen turvallisuuden kehittäminen on yksi keskeisistä tavoitteista. Maaliskuun aikana saatiin loppuun digiturvatyö, jota oli toteuttamassa johdon asiantuntija Kuntien Tierasta. Työhön kuului muun muassa digiturvavalmennusta webinaareina sekä riskienhallinnan ja jatkuvuussuunnittelun työpajoja. Lisäksi alkuvuoden aikana on tehty mm. yhdyskuntatekniikan prosessien kuvausta ja prosessien kehitystarpeiden kartoitusta. Tarkastelun kohteena on ollut maa- ja infraomaisuuden hallinnan ja rakennusvalvonnan prosessit.

Tiera City järjestelmän käyttöönotto on edennyt alkuvuoden aikana suunnitellusti. Järjestelmästä on otettu tuotantokäyttöön peruskokonaisuus ml. kaupunkimalli sekä maaomaisuuden hallinta -moduuli. Lisäksi on valmisteltu lupa- ja valvonta (rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta) moduulin käyttöönottoa.

6. Uuden rakentamislain ja energiadirektiivien käyttöönottoon valmistautuminen

Haettu rahoitusta (n. 18 000€) energiakatselmusten toteuttamiseksi 7 kaupungin omistamaan kiinteistöön.

7. Rakennusjärjestyksen päivittäminen

Rakennusjärjestyksen päivitystyö on käynnistetty. Uuden rakentamislain korjaussarjaan esitetyt muutokset ja niiden voimaantulon aikataulu aiheuttaa epävarmuutta päivitystyöhön.

Toimialalla käynnissä ja valmistelussa olevat hankkeet (4/2024):

Käynnissä:

- Mäntyselän tieyhteys, Pohjois-Pohjanmaan liitto, kokonaiskustannus 1 955 085 euroa
- Mäntyselän liikenne- ja logistiikka-alueen toteuttaminen, Pohjois-Pohjanmaan liitto, kokonaiskustannus 2 532 260 euroa
- Yhdyskuntatoimialan digitaalisten palvelujen ja tietovarantojen kehittäminen, Valtiovarainministeriö, kokonaiskustannus 469 500 euroa
- Kevyen liikenteen yhteys Raja-Kormasentie, Traficom, kokonaiskustannus 625 000 euroa
- Oivangin nuorisokeskuksen majoitusrakennus, OKM, Oivangin nuorisokeskuksen majoitusrakennus 2 419 355 euroa
- Alakitkan kalasataman laite- ja kalustohankinnat, kokonaiskustannus 122 400 euroa, Ely-keskus

Hakemus vireillä:

- Vihreän siirtymän investointihankkeiden edistäminen, YM, kokonaiskustannus 88 000 €
- Liikuntakeskus, YU-tilan saneeraus, 560 600 euroa, PSAVI
- Slopestyle-rinne, OKM, kokonaiskustannus 2 050 000 euroa
- Energiakatselmusten toteuttaminen, kokonaiskustannus 17 948 euroa, Business Finland
- Valmennuskeskus, rahoitussuunnitelmaesitys, OKM, kokonaiskustannus 21 740 000 euroa

Kokonaiskustannukset yhteensä 32 580 148 euroa.

Talouden toteuma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	21 908		21 908	8 185	37 %	22 753	7 899
Myyntituotot	1 793		1 793	1 001	56 %	2 207	997
Maksutuotot	424		424	100	24 %	368	83
Tuet ja avustukset	191		191	23	12 %	164	12
Vuokratuotot	19 419		19 419	7 030	36 %	19 964	6 787
Muut toimintatuotot	81		81	32	40 %	51	19
Valmistus omaan käyttöön	893		893	249	28 %	853	127
Toimintakulut	- 20 491		- 20 491	- 7 067	34 %	- 20 492	- 6 892
Henkilöstökulut	- 6 609		- 6 609	- 2 152	33 %	- 6 451	- 2 061
Palvelujen ostot	- 7 434		- 7 434	- 3 008	40 %	- 7 841	- 2 942
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 4 163		- 4 163	- 1 197	29 %	- 3 971	- 1 154
Avustukset	- 344		- 344	- 58	17 %	- 296	- 53
Vuokramenot	- 1 929		- 1 929	- 640	33 %	- 1 918	- 671
Muut toimintakulut	- 13		- 13	- 11	81 %	- 15	- 11
Toimintakate/jäämä	2 310		2 310	1 367	59 %	3 114	1 134

Tulosalueiden talouden toteuma ja tunnusluvut

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Toimintamenot €/asukas	456	1 302	1 163	470	14	3%

Toimisto

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	155		155	8	5 %	112	2
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 629		- 629	- 212	34 %	- 628	- 146
Toimintakate/jäämä	- 474		- 474	- 204	43 %	- 516	- 145

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Toimintamenot €/asukas	10	32	36	14	4	44%

Rakennusvalvonta

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	282		282	79	28 %	266	49
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 660		- 660	- 228	35 %	- 670	- 194
Toimintakate/jäämä	- 378		- 378	- 149	39 %	- 403	- 145

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Toimintamenot €/asukas	13	39	38	15	2	15%

Ympäristö

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	914		914	329	36 %	901	256
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 1 959		- 1 959	- 655	33 %	- 1 960	- 608
Toimintakate/jäämä	- 1 045		- 1 045	- 327	31 %	- 1 059	- 352

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Toimintamenot €/asukas	40	126	117	44	4	10%
Tarkastukset	102	499	500	102	0	0%

Kiinteistöt

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	19 185		19 185	7 023	37 %	19 797	6 823
Valmistus omaan käyttöön	663		663	234	35 %	659	111
Toimintakulut	- 11 282		- 11 282	- 3 650	32 %	- 11 157	- 3 717
Toimintakate/jäämä	8 566		8 566	3 606	42 %	9 299	3 217

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Huoneistoneliöt (htm2)	136 861	137 000	135 425	137 000	139	0%
Valm./ostetut/laaj.rak. (htm2)	4 500	6 126	400	0	-4 500	-100%
Poistettut rakennukset (htm2)	3 039	7 561	425	0	-3 039	-100%
Toimintamenot €/asukas	246	693	745	243	-3	-1%

Kunnallistekniikka

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	1 373		1 373	747	54 %	1 678	769
Valmistus omaan käyttöön	230		230	14	6 %	194	16
Toimintakulut	- 5 962		- 5 962	- 2 320	39 %	- 6 078	- 2 226
Toimintakate/jäämä	- 4 360		- 4 360	- 1 560	36 %	- 4 206	- 1 441

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Toimintamenot €/asukas	147	412	358	155	8	5%

Tulevaisuus toimiala

Toimialajohtajan katsaus

Tulevaisuustoimialan alkuvuosi on toteutunut talouden osalta suotuisasti, eikä sitovan toimintakatteen odoteta ylittyvän talousarviovuoden aikana. Työllisyyskehitys indikoi haasteita loppuvuodelle. Toimialalla on käynnissä 4 kpl EU- osarahoitteisia hankkeita, joiden yhteenlaskettu kokonaiskustannus on 5,38 miljoonaa euroa. Hanketuki on 3,9 miljoonaa euroa. Summissa on mukana Work & Stay ryhmähanke, josta kaupungin osuus on 0,5 miljoonaa euroa.

Matkailutoimialan kehittymisen kannalta merkittäviä asemakaavahankkeita on käynnistetty paitsi Rukalla (kortteli 98, kortteli 4), myös Tropiikin alueella. Näiden kaavahankkeiden odotetaan etenevän nopeasti. Puunjalostuksen sekä kierto- ja biotalouden kehittämisen kannalta tärkeä asemakaava Mäntyselän alueella on hyväksytty. Alueen tiestön ja energiapuuterminaalin rakentaminen etenee suunnitellusti.

Tropiikin alueella käynnistyneessä asemakaavatyössä (kortteli 927) päähuomio on matkailijoita ja alueen majoittujia palvelevien kaupallisten palveluiden sijoittumisessa alueelle. Kaavan luonnos on ollut nähtävillä. "Elämyksellisen kauppakeskusalueen" laajeneminen ratkeaa myöhemmin Kuusamon kirkonkylän osayleiskaavan muutoksen myötä, jonka käynnistäminen ajoittuu loppuvuodelle. Sitä palvelevia selvityksiä on teetetty useita. Kaupallisen palveluiden selvitys ja arkkitehtiopiskelijoiden työstämä Kuusamon kirkonkylän visio ovat näistä tärkeimpiä.

Kirkonkylän asemakaava (ajantasakaava) on saanut lainvoiman, samoin kuin Kirkonseudun asemakaavan osittainen muutos kortteleissa 4 ja 6 sekä seurakunnan "Pappilan peltojen" alueella. Asemakaavan muutos ja laajennus Tatanki-Koukkulammen alueella etenee, parhaillaan valmistellaan maankäyttösopimuksia (YKT) ja laaditaan liikennemääräselvitystä. Matkavaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava on ollut ehdotuksena nähtävillä. Nuunajärven tuulivoimaosayleiskaavan luonnos on valmistumassa. Seudullisten tuulivoimahankkeiden sijoittumista ja edellytyksiä tutkitaan vireillä olevassa energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaavassa. Muojärven rantayleiskaavan erilliskuuleminen on käynnistymässä. Onkerniemen ranta-asemakaavan osittainen muutos ja laajennus on hyväksytty tulevaisuuslautakunnassa.

Työllisyysalueuudistukseen liittyen valtion toimistokohtaisten muutosneuvottelujen myötä on syntymässä tilanne, joka aiheuttanee vuoden 2025 alussa uudet muutosneuvottelut. Tähän ei Kuusamon kaupunki, eikä Kajaani ole voinut vaikuttaa. Valtakunnallisen TE-asiakaspalvelun työpaikat ovat säilymässä Kuusamossa.

Henkilöstön työhyvinvointi on tuoreen kyselytutkimuksen mukaan erinomaisella tasolla (arvio > 4) suurimmassa osassa arvioituja asiakohtia. Sairauspoissaolot ovat kasvaneet 19 päivää.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on noudatettu tulevaisuuslautakunnan hyväksymää suunnitelmaa vuodelle 2024 (hyv. 26.10.2023 § 87). Sisäistä valvontaa noudatetaan kolmiportaisesti. Toistaiseksi ei ole ilmennyt syytä ryhtyä omaan sisäiseen tarkastukseen.

Henkilöstön tehtävien ja vastuiden selkeyteen on kiinnitetty huomiota, ja tehty tarvittaessa vähäisiä muutoksia. Henkilöstöä on myös perehdytetty ja järjestetty koulutusta (mm. valmisteluun liittyvä, tietojärjestelmät). Asiatarkastukseen sekä tositteiden ja laskujen hyväksymiseen tarvittavat toimivaltuudet on päivitetty ajan tasalle.

Talouden raportoinnissa jatketaan käytäntöä, jonka mukaisesti talouden toteutuma ja tilinpäätösennuste annetaan tiedoksi lautakunnalle toimialajohtajan katsauksissa.

Tuloskorttitavoitteet

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Kylien valmiussuunnitelmat tehty (3 Kpl).	Työn alla
Kylien valmiussuunnitelmien laadintaan liittyvä asiantuntijapalveluiden kilpailutus on käynnistetty. Valmiussuunnitelmat valmiit.: Tavoite 3.0	
2. Investoinnit ja kiinteistöt sekä kaavoitus	
Vuositavoite	Tila
Kaavoitus; Ruka; yleiskaavaehdotus valmis, 98 ja stadion asemakaavaluonnokset valmiit. Oivangin rantayleiskaavan OAS valmistelussa. Juuman rantayleiskaavan käynnistys. Kirkonkylän osayleiskaavan päivitys käynnistetty. Kirkonkylän ajantasakaava valmis.	Työn alla
Kirkonkylän ajantasakaava on saanut lainvoiman 17.4.2024. Rukan ydinalueen yleiskaavan muutoksen ja laajennuksen OAS ja luonnos ovat olleet nähtävillä, parhaillaan työstetään Natura- arviota. Korttelin 98 asemakaavan käynnistyspäätös on tehty. Stadionin asemakaavan käynnistyspäätös on tehty ja konsultti valittu. Oivangin rantayleiskaavan OAS valmistelussa. Juuman rantayleiskaavaa ei ole käynnistetty. Kirkonkylän osayleiskaavaa palvelevia selvityksiä on teetetty, käynnistyspäätös syksyllä. Ruka; yleiskaavaehdotus valmis.: Toteuma 40.0, Tavoite 100.0 Ruka; 98 ja stadion asemakaavaluonnokset valmiit.: Tavoite 100.0 Oivangin rantayleiskaavaluonnos valmis.: Tavoite 100.0 Juuman rantayleiskaavan käynnistys.: Tavoite 100.0 Kirkonkylän osayleiskaavan päivitys käynnistetty.: Tavoite 100.0 Kirkonkylän ajantasakaava valmis.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Kaivoslakiin liittyvä koulutus järjestetty viranhaltijoille ja päätöksentekijöille.	Valmis
Koulutus on järjestetty lautakunnalle ja viranhaltijoille 21.3.2024. Koulutus järjestetty.: Tavoite 100.0	
3. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Pienten omakotitalojen rakentamishanketta edistetty Rukan alueelle.	Työn alla
Pienten omakotitalojen rakentamiseen soveltuvien tonttien lisäämistä selvitetään mm Länsi-Rukan osayleiskaavatyössä, Rukan ydinalueen yleiskaavan muutoksessa ja laajennuksessa. Työtä jatketaan asemakaavatasolla aikanaan. Pienten omakotitalojen rakentamiseen soveltuvien tonttien lisääminen kaavoituksella.: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0	
Uutta työvoimaa ulkomailta Kuusamoon 50 henkilöä.	Työn alla
Kuusamoon on tullut ulkomaista työvoimaa alkuvuoden aikana, mutta määrää ei voi vahvistaa koska tilastoja ei ole vielä julkaistu. Ulkomaista työvoimaa, hlöä.: Toteuma 20.0, Tavoite 50.0	

4. Kuusamo kampus. Kuusamo luontoakatemia	
Vuositavoite	Tila
Oppimisympäristöjen suunnittelu seuraaville toimialoille oleviin yritystiloihin; matkailu- ja ravitsemisala sekä liiketoiminta, logistiikka-ala, autoasennusala ja puunjalostustoimiala.	Työn alla
Käynnissä on KAO Osaajaksi ravintola-alalle hanke, jossa vuosina 2019-2020 valmisteltua konseptia kehitetään edelleen ja pilotoidaan henkilökohtaista opiskelua työpaikoilla. Tuva ollut osallisena tavoitekeskustelun ja Kampus - hankkeen ohjausryhmätyöskentelyn osalta. Majoitus- ja ravitsemusalan oppimisympäristön toteuttamiskonsepti Rukalle.: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0	
5. Kuusamon biopuisto investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Sahatontin varaus tehty.	Työn alla
Uuden teollisuusalueen - Kuubion - mahdollisuuksia on esitelty useammalle puunjalostusyritykselle. Investorihakua jatketaan ja sitä tukee mm. Naturpolis Oy:n PUUKKO- hanke. Investoria ei ole toistaiseksi löytynyt. Investori on löytynyt ja investointi on valmistelussa.: Tavoite 100.0	
Teollisuusalueen infran jatkorakentaminen suunnittelu käynnissä.	Työn alla
Esisuunnittelu on käynnistetty yhdyskuntatekniikan toimialan kanssa yhteistoiminnassa. Infran jatkorakentamisen suunnittelu käynnissä yhteistoiminnassa YKT kanssa.: Toteuma 25.0, Tavoite 100.0	
Terminaalin ja tiestön rakentaminen valmis.	Työn alla
Terminaalin toteutus etenee hankesuunnitelman ja urakkaohjelman mukaisesti. Toteutuma-aste on n 50 %. Terminaalihanke toteutuksessa hankesuunnitelman mukaan 85 %.: Toteuma 50.0, Tavoite 85.0	
6. Maaseudun kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Kylien Kuusamon hanke käynnissä.	Valmis
Hankkeesta on saatu Leaderin hallituksen puolto, sitovaa rahoituspäätöstä odotellaan. Hanke käynnistetty kyläturvallisuus- suunnitelmien laatimisessa tarvittavan asiantuntijapalvelun kilpailutuksella, tarjouspyynnöt on lähetetty. Hanke käynnissä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Laajakaistayhteyksien parantaminen haja-asutusalueella.	Valmis
Laajakaistatarpeet on selvitetty yhteistoiminnassa operaattorin kanssa. Liittyjiä on aktivoitu mm lehtiartikkelien, kirjepostein sekä kyläilloissa. Investointipäätöstä odotetaan. Laajakaistatarpeiden selvitys päivitetty ja liittyjien aktivointi tehty.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Maaseutuohjelman toimeenpano. Alkutuotannon kehittämishanke käynnissä. Luonnontuotealan hankkeet käynnissä.	Työn alla
Alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden kehittämisohjelmaa on laadittu Naturpolis oy:n toimeksiannosta, toimiala on osallistunut sen työstämiseen. Nissinahon alueelle on käynnistetty maankäyttösuunnitelman laatiminen, jossa huomioidaan elintarvikejalostuksen ja - kaupan yksikön mahdollinen sijoittuminen alueelle. Alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden kehittämisohjelma laadittu.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	
7. Rukan stadion alueen kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Hotelli-investorin haku stadion alueelle jatkuu.	Työn alla
Kohdetta on esitelty mahdollisille investoreille jo vuonna 2023. Investorihakua tehostetaan käynnistyneessä Ruka2030 hankkeessa. Hotelli-investorin haku käynnissä.: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0	

Olympiavalmennuskeskuksen ja stadionalueen arkkitehtisuunnittelu tehty valtion rahoituksen hakua varten.	Työn alla
Olympiavalmennuskeskuksen toteutettavuusselvitys (Realidea Oy) on tehty. Arkkitehtisuunnittelun kilpailutusta valmistellaan yhdyskuntatekniikan toimialalla. Valtion rahoituksesta on tehty rahoitussuunnitelmaesitys AVI:lle (OKM) tammikuussa. Olympiavalmennuskeskuksen toteuttamismalli valmisteltu.: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0	
8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Reitistöhanke valmisteltu yhteistoiminnassa YKT toimialan kanssa.	Työn alla
Valmistelu on käynnissä Metsähallituksen, Rukan alueen yritysten ja yhdyskuntatekniikan toimialan kanssa. Hankesuunnitelma valmis.: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0	
Vihreän infran kunnostaminen, maisemanhoito -hankkeet käynnissä.	Työn alla
Vihreän infran kunnostamiseen liittyvä asiantuntijapalvelu on kilpailutettu ja hankintapäätös on tehty. Maisemanhoidon toimenpiteitä on sisällytetty Kylien Kuusamo - hankkeeseen, josta toistaiseksi ei ole saatu lopullista rahoituspäätöstä. Vihreän infran kunnostaminen -hanke valmisteltu: Toteuma 25.0, Tavoite 100.0 Maisemanhoito -hanke käynnissä: Tavoite 100.0	
9. TE-palvelu 2024 uudistus	
Vuositavoite	Tila
Asettautumispalvelut käynnissä.	Valmis
Asettautumispalvelut on käynnistetty vuoden alussa. Toimintamallia jatkokehitetään Work and Stay hankkeessa. Palvelut käynnissä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Kansallisten työvoimahallinnon työpaikkojen turvaaminen Kuusamossa.	Valmis
Työpaikkojen säilymisestä on käyty vuoropuhelua Ely- keskuksen kanssa ja saatu vahvistus että työpaikat (12) säilyvät Kuusamossa. Olevat työpaikat säilyvät Kuusamossa, %.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Organisaatio- ja toimintamalli rakennettu.	Valmis
Organisaatio ja toimintamalli on valmis, ja sitä kehitetään valtion toimistokohtaisten muutosneuvottelujen päätyttyä. Organisaatio ja toimintamalli valmis.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Työllisyysuhanke käynnissä.	Valmis
Work and Stay hanke on käynnissä, ja Kuusamon kaupungin kaikkien työpakettien osalta. Work and Stay -hanke käynnissä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
10. Uusiutuva energia	
Vuositavoite	Tila
Aurinkoenergian toteutettavuusselvitys tehty yhteistoiminnassa YKT toimialan kanssa.	Valmis
Esiselvitys on tehty ja sitä on täydennetty yhdyskuntatekniikan toimialan ja potentiaalisten investoritahojen kanssa käydyissä esittelypalaverissa. Yhdyskuntatekniikka valmistelee kilpailutusta kaupungin omistamasta kohteesta kesään mennessä. Selvitys on tehty.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Aurinkovoimapuiston investorihaiku käynnissä.	Työn alla
Investorihaiku on käynnistetty hanke-esittelyin. Yhdyskuntatekniikan toimiala valmistelee aurinkoenergian tuottamiseen soveltuvan alueen kilpailuttamista. Investorihaiku käynnissä.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	
Nuunajärven tuulivoimapuiston kaavaehdotus valmis.	Työn alla
Osallistumisen arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä, luonnosta valmistellaan. Kaavaehdotus valmis.: Tavoite 100.0	

Tuulivoimapuistot Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavunkaavaan. Työn alla

Kaupunki on antanut lausuntonsa ehdotusaineistosta viranomaiskuulemisen yhteydessä 22.2.24. Tuulivoimapuistojen määrä on vähentynyt oleellisesti ehdotuksessa, jota työstetään edelleen. Syksyllä on uusi kuulemisvaihe.

Tuulivoimapuistot energia- ja ilmastovaihekaavunkaavassa.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0

Talouden toteuma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	655		655	178	27 %	615	79
Myyntituotot	69		69	24	35 %	70	17
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	586		586	154	26 %	544	62
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön	2		2			1	
Toimintakulut	- 3 556		- 3 556	- 980	28 %	- 3 355	- 772
Henkilöstökulut	- 1 770		- 1 770	- 471	27 %	- 1 655	- 340
Palvelujen ostot	- 881		- 881	- 163	18 %	- 750	- 209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 14		- 14	- 12	86 %	- 21	- 15
Avustukset	- 670		- 670	- 254	38 %	- 701	- 170
Vuokramenot	- 222		- 222	- 80	36 %	- 228	- 39
Muut toimintakulut							
Toimintakate/jäämä	- 2 900		- 2 900	- 801	28 %	- 2 739	- 693

Olellaiset muutokset taloudessa ja toiminnassa

Talousarviovuoden ja suunnitelmakauden painopistealueet ja toiminnalliset muutokset

Organisaation kehittäminen ja vakiinnuttaminen:

Kaivoslakiin liittyvä koulutuksen järjestäminen viranhaltijoille ja päätöksentekijöille: Kaivoslakiin liittyvä koulutus on järjestetty viranhaltijoille ja päätöksentekijöille 21.3.2024. Kouluttajana TUKES.

Kaavoitusohjelman toteuttaminen:

Noudatetaan MAPO:n kaavoitusohjelmaa ja tuloskorttitavoitteita: kaavoitusohjelman mukaisista kaavoitushankkeista toistaiseksi käynnistämättä Kirkonkylän osayleiskaavan päivitys ja Juuman rantayleiskaava (ei ajoitettu MAPOssa). Kirkonkylän teollisuusalueen, eli Mäntyselän asemakaava on hyväksymiskäsittelyssä (Tuva Ikt hyväksynyt 25.4.2024). Kirkonkylän asemakaava (ns ajantasakaava) on tullut lainvoimaiseksi 17.4.2024. Rukan kaavoista ydinalueen yleiskaavan muutoksen ja laajennuksen osalta luonnos ollut nähtävillä 2023, parhaillaan käynnissä Natura-arviointi. Rukan asumisen laajentumisalueita selvitetään asemakaavahankkeissa tarkemmin, mm. Kivivaaran alueella ja Uttuahossa sekä Länsi-Rukan osayleiskaavan (vireillä, OAS ollut nähtävillä) myötä osoitettavilla alueilla. Korttelin 98 asemakaavan käynnistyspäätös tehty 25.4.2024. Oivangin rantayleiskaavan muutoksesta on tehty KH käynnistyspäätös, hanke on vireillä.

TE24 uudistukseen varautuminen ja kv- toiminnan kehittäminen:

Work & Stay hanke käynnissä: hanke on käynnissä kaupungin osalta täysimääräisesti.

Asettautumispalvelut käynnissä: palvelut ovat käynnissä ja niitä kehitetään.
Organisaatio- ja toimintamalli rakennettu: organisaatio- ja toimintamallit valmiit.

Maaseutuohjelman toimeenpano: maaseutuasiantuntijan selvitykset käynnissä.
Kylien Kuusamo hankkeen toteuttaminen: kyläturvallisuussuunnitelmien asiantuntijapalveluiden kilpailutus käynnistetty.

Alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden kehittämisohjelma laadittu: ohjelman 1 osa tehty (Naturpolis Oy toimeksianto).

Laajakaistayhteyksien parantaminen haja-asutusalueella: selvitys tehty, operaattori ilmoittanut hakevansa investointitukea.

Hankevalmistelu:

Kuusamon bio- ja kiertotalousalueen - KuuBion - infrahankkeitten jatkorahoitushakemus valmisteltu ja saatettu vireille: hanke valmistelussa. YM kehittämishanke Kuubio- alueen luvitukseen vireillä, valmisteltu YKT kanssa.

Reitistö- ja maisemanhoitohankkeet valmisteltu: valmistelu käynnissä.

Aurinkoenergian toteutettavuusselvitys: esiselvitys tehty aiemmin, kohteen kilpailutusta valmistellaan (YKT).

Tulosalueiden talouden toteuma ja tunnusluvut

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Toimintakulut asukasta kohden	41	156	173	59	18	44%

Kasvu ja kehitys

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot							1
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 639		- 639	- 136	21 %	- 562	- 160
Toimintakate/jäämä	- 639		- 639	- 136	21 %	- 562	- 159

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Valmistuneet hankesuunnitelmat ja rahoitushakemukset	4	5	5	1	-3	-75%

Alueiden kehitys

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	148		148	25	17 %	123	18
Valmistus omaan käyttöön	2		2			1	
Toimintakulut	- 1 068		- 1 068	- 264	25 %	- 978	- 276
Toimintakate/jäämä	- 918		- 918	- 240	26 %	- 854	- 258

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Hyväksytyt kaavat, kpl	2	9	6	2	0	0%

Työllisyys ja kansainvälisyys

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA muutos	Ta+ muutos	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Toimintatuotot	507		507	153	30 %	491	61
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 1 849		- 1 849	- 579	31 %	- 1 814	- 336
Toimintakate/jäämä	- 1 342		- 1 342	- 426	32 %	- 1 323	- 275

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Nuorten Ohjaamon asiakaskontaktit	399	839	300	687	288	72%
Palveluiden piirissä olevat maahanmuuttajat	104	214	150	180	76	73%
Palveluiden piirissä olevat työnhakijat	98	160	200	104	6	6%

Laskennallisesti eriytetyt yksiköt

Maankäyttösopimukset

Maankäyttösopimusten perusteella tulleiden veloitteiden toteuttaminen ja kaupunkiympäristön kehittäminen maankäyttösopimuksilla tulleilla varoilla. Sopimusten veloitteet ja varat seurataan kaava-alueittain erikseen; muu Ruka, Länsi-Ruka, Itä- Ruka, Kirkonkylä.

Tuloslaskelma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	Tot 1-4/2024	Tot-%	Tot 1-4/2023
Liikevaihto	950	27	3 %	25
Materiaalit ja palvelut	- 89	- 40	45 %	- 29
Palvelujen ostot	- 88	- 40	45 %	- 29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1		8 %	
Poistot ja arvonalentumiset	- 267	- 86	32 %	- 80
Suunnitelman mukaiset poistot	- 267	- 86	32 %	- 80
Liiketoiminnan muut kulut				
Liikelylijäämä/alijäämä	595	- 98	-17 %	- 84
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia erä	595	- 98	-17 %	- 84
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	595	- 98	-17 %	- 84
Tilikauden yli/alijäämä	595	- 98	-17 %	- 84

Tase

VASTAAVAA	TA 2024	30.4.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 815 319	2 793 099
Rakennukset	264 074	265 327
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 664 657	2 752 445
Ennakomaksut ja keskeneräiset	500 000	83 854
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	54 852	54 852
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	224 900	398 400
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset		
	6 523 803	6 347 978
Laskennalliset rahavarat	1 043 231	2 561 305
	7 567 033	8 909 283

VASTATTAVAA	TA 2024	30.4.2024
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	147 488	147 488
Edellisten vuosien ylijäämä	5 198 743	4 617 495
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	594 700	-98 482
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	1 626 103	4 242 783
	7 567 033	8 909 283

Rukan pysäköintilaitos

Pysäköintilaitokseen on sijoitettu vuokraamalla yläpuolisten kiinteistöjen velvoitepysäköintipaikat. Laitoksen toteuttajana ja ylläpitäjänä kaupunki järjestää alueen asiakkaille maksullisia pysäköintipalveluita sekä vuokraa pysäköintilaitoksen yläpuolisia tontteja.

Tuloslaskelma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	Tot 1-4/2024	Tot-%	Tot 1-4/2023
Liikevaihto	738	488	66 %	378
Materiaalit ja palvelut	- 292	- 85	29 %	- 78
Palvelujen ostot	- 209	- 57	27 %	- 52
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 83	- 28	34 %	- 27
Henkilöstökulut	- 17	- 3	16 %	- 4
Palkat ja palkkiot	- 14	- 2	16 %	- 3
Henkilösivukulut	- 3		14 %	- 1
Eläkekulut	- 2		15 %	
Muut henkilösivukulut	- 1		10 %	
Poistot ja arvonalentumiset	- 177	- 59	33 %	- 59
Suunnitelman mukaiset poistot	- 177	- 59	33 %	- 59
Liiketoiminnan muut kulut				
Liikelylijäämä/alijäämä	252	342	136 %	237
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	252	342	136 %	237
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	252	342	136 %	237
Tilikauden yli/alijäämä	252	342	136 %	237

Kuusamon jäteasema

Kuusamon jäteaseman palveluihin kuluu jätteen ja vaarallisen jätteen varastoiminen sekä toimittaminen muualla käsiteltäväksi, tavanomaisen jätteenloppusijoittaminen ja jätteen esikäsittely.

Tuloslaskelma

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	Tot 1-4/2024	Tot-%	Tot 1-4/2023
Liikevaihto	1 655	512	31 %	600
Valmistus omaan käyttöön	20	3	16 %	6
Materiaalit ja palvelut	- 1 461	- 378	26 %	- 368
Palvelujen ostot	- 1 422	- 368	26 %	- 351
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 39	- 10	26 %	- 18
Henkilöstökulut	- 237	- 73	31 %	- 63
Palkat ja palkkiot	- 178	- 56	32 %	- 46
Henkilösivukulut	- 59	- 16	28 %	- 17
Eläkekulut	- 52	- 15	29 %	- 14
Muut henkilösivukulut	- 7	- 2	23 %	- 3
Poistot ja arvonalentumiset	- 49	- 15	31 %	- 16
Suunnitelman mukaiset poistot	- 49	- 15	31 %	- 16
Liiketoiminnan muut kulut	- 118	- 11	10 %	- 18
Liikelylijäämä/alijäämä	- 189	39	-20 %	140
Rahoitustuotot ja -kulut		- 3		- 6
Muut rahoituskulut		- 3		- 6
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	- 189	36	-19 %	134
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	- 189	36	-19 %	134
Tilikauden yli/alijäämä	- 189	36	-19 %	134

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

Tuloslaskelma

(1 000 €) ulkoinen	TP 2023	TA+muutos 2024	Tot 1-4/2024	Tot-% 2024	TPE 2024	Tot 1-4/2023	Tot-% 2023
Toimintatuotot	15 442	15 851	5 746	36 %	16 243	5 887	-64 %
Myyntituotot	4 341	3 854	1 337	35 %	3 881	1 405	-62 %
Maksutuotot	1 974	2 536	576	23 %	2 253	531	-81 %
Tuet ja avustukset	1 933	1 993	808	41 %	2 153	1 166	-32 %
Vuokratuotot	6 776	6 694	2 944	44 %	7 396	2 692	-57 %
Muut toimintatuotot	418	774	80	10 %	561	93	-95 %
Valmistus omaan käyttöön	1 260	915	252	28 %	873	134	-87 %
Toimintakulut	- 59 072	- 63 344	- 20 539	32 %	- 63 519	- 20 435	-67 %
Henkilöstökulut	- 31 797	- 33 487	- 11 062	33 %	- 33 548	- 10 701	-66 %
Palvelujen ostot	- 19 365	- 21 080	- 6 758	32 %	- 21 321	- 7 008	-68 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 4 290	- 5 291	- 1 577	30 %	- 5 109	- 1 613	-71 %
Avustukset	- 2 474	- 2 493	- 755	30 %	- 2 488	- 776	-73 %
Vuokramenot	- 839	- 840	- 345	41 %	- 907	- 283	-62 %
Muut toimintakulut	- 308	- 154	- 41	27 %	- 147	- 54	-63 %
Toimintakate/jäämä	- 42 370	- 46 578	- 14 541	31 %	- 46 403	- 14 415	-68 %
Verotulot	33 948	34 713	9 723	28 %	34 144	13 172	-59 %
Valtionosuudet	17 208	15 006	4 922	33 %	14 926	5 709	-68 %
Rahoitustuotot ja - kulut	- 358	- 300	52	-17 %	- 148	874	-1 071 %
Vuosikate	8 428	2 841	156	5 %	2 519	5 341	11 %
Poistot ja arvonalentumiset	- 6 798	- 5 700	- 2 219	39 %	- 6 062	- 1 841	-69 %
Satunnaiset erät							
Tilikauden tulos	1 630	- 2 859	- 2 063	72 %	- 3 543	3 500	-398 %
Poistoeron lisäys/vähennys							
Varausten lisäys/vähennys							
Rahastojen lisäys/vähennys	902	1 100	442	40 %	1 175	159	-82 %
Tilikauden yli/alijäämä	2 532	- 1 759	- 1 621	92 %	- 2 367	3 659	-1 431 %

Rahoituslaskelma

(ulkoinen 1 000 euroa)	TP 2023	TA 2024 +muutos	Tot 1-4 /2024	Tot-% 2024	TPE 2024	Tot 1-4 /2023	Tot-% 2023
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	8 428	2 841	156	5	2 519	5 341	111
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauseurat	-237	-692	-2	0	-692	-62	3
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-23 132	-29 993	-2 176	7	-29 993	-5 713	17
Rahoitusosuudet inv.menoihin	1 983	3 870	0	0	3 870	-4	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	251	712	22	3	712	67	3
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 707	-23 262	-2 001	9	-23 584	-372	1
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lis.	-2 450	-4 450	-442	10	-4 450		
Antolainasaamisten väh.	335	656	356	54	656	168	38
Lainakannan muutokset							
Pitkäaik. lainojen lis.	30 000	26 233	15 000	57	26 233	8 000	25
Pitkäaik. lainojen väh.	-7 470	-10 468	-2 294	22	-10 468	-1 394	19
Lyhytaik.lain. muutokset							
Oman pääoman muutos							
Muut maksuvalmiuden muutokset		20	-2616		20	-4 785	
Toimeksiantojen varojen ja po.muutos	-14		20			-3	
Vaihto-omaisuuden muutos			0			0	
Saamisten muutos	11	20	512	2560	20	1 503	
Korott.velkojen muutos	-5 012		-3 148			-6 285	
Rahoituksen rahavirta	15 400	11 991	10 004	83	11 991	1 989	-10
Rahavarojen muutos	2 693	-11 271	8 003	-71	-11 593	1 617	-25

Talouden toteuma hallintokunnittain

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA+muutos	TPE 2024	Tot 1-4/2024	Tot-%
Keskusvaalilautakunta				
Toimintatuotot	41	27		
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut	- 56	- 99	- 61	109 %
Toimintakate/jäämä	- 15	- 72	- 61	417 %
Tarkastuslautakunta				
Toimintatuotot	56	56	19	33 %
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut	- 58	- 53	- 14	25 %
Toimintakate/jäämä	- 1	3	5	-322 %
Kaupunginhallitus				
Toimintatuotot	3 149	3 160	1 058	34 %
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut	- 9 199	- 9 996	- 3 129	34 %
Toimintakate/jäämä	- 6 051	- 6 836	- 2 071	34 %
Kasvatus- ja sivistys				
Toimintatuotot	3 035	3 316	1 293	43 %
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut	- 44 801	- 44 824	- 14 714	33 %
Toimintakate/jäämä	- 41 766	- 41 508	- 13 421	32 %
Yhdyskuntatekniikka				
Toimintatuotot	21 908	22 753	8 185	37 %
Valmistus omaan käyttöön	893	853	249	28 %
Toimintakulut	- 20 491	- 20 492	- 7 067	34 %
Toimintakate/jäämä	2 310	3 114	1 367	59 %
Tulevaisuus toimiala				
Toimintatuotot	655	615	178	27 %
Valmistus omaan käyttöön	2	1		
Toimintakulut	- 3 556	- 3 355	- 980	28 %
Toimintakate/jäämä	- 2 900	- 2 739	- 801	28 %
Eriytetyt yksiköt ja yhteiset erät				
Toimintatuotot	4 065	3 704	1 029	25 %
Valmistus omaan käyttöön	20	18	3	16 %
Toimintakulut	- 2 241	- 2 089	- 591	26 %
Toimintakate/jäämä	1 845	1 634	441	24 %

6 Investointiosa

INVESTOINNIT (1 000 EUROA)

	Kokonaiskus- tannusarvio	TA2024	TA + muutos	TOT 4/2024	% TA:sta	TPE 2024
1. IRTAIMISTOHANKINNAT						
Menot	0	- 960	- 960	- 168	18 %	- 960
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 960	- 960	- 168	18 %	- 960
Irtaimisto, keskushallinto						
Menot	0	- 60	- 60	- 2	3 %	- 60
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 60	- 60	- 2	3 %	- 60
Kaup.talon irtaimisto (mm. kokoustilojen ja aulojen kalusteet) sekä tietojärjest. hankinta.						
Irtaimisto, sivistystoimi						
Menot	0	- 300	- 300	- 79	26 %	- 300
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 300	- 300	- 79	26 %	- 300
Kalusto- ja laitehankintoja, mm. koulujen mobiililaitteet ja kalusteet.						
Irtaimisto, yhdyskuntatekniikka						
Menot	0	- 600	- 600	- 88	15 %	- 600
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 600	- 600	- 88	15 %	- 600
Kalusto-, kone- ja laitehankinnat sekä digitaalisten palvelujen kehittäminen.						

	Kokonaiskus- tannusarvio	TA2024	TA + muutos	TOT 4/2024	% TA:sta	TPE 2024
2. PERUSTEHTÄVIIN LIITTYVÄT INVESTOINNIT						
Menot	- 24 000	- 7 600	- 8 800	- 803	9 %	- 8 800
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 24 000	- 7 600	- 8 800	- 803	9 %	- 8 800
2.1 PERUSKORJAUS						
Menot	- 1 300	- 5 700	- 6 900	- 780	11 %	- 6 900
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 1 300	- 5 700	- 6 900	- 780	11 %	- 6 900

Kaupungintalon peruskorjaus						
Menot	0	- 1 000	- 1 000	- 41	4 %	- 1 000
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 1 000	- 1 000	- 41	4 %	- 1 000
Ulkopuolen peruskorjaus ja sisääntulokatokset 2023-2024 Suunnitelmavuosina ilmanvaihtojärjestelmän saneeraus sekä kellarikerroksen peruskorjaus						
Sisäharjoittelutilan rakentaminen						
Menot	0	0	0	0	0 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	0	0	0	0 %	0
Sisäharjoittelutilan tarve- ja hankeselvitys (alppikoulu ja nuoriso) ja suunnittelu						
Toisen asteen kampusalueen kehittäminen						
Menot	0	- 100	- 1 300	0	0 %	- 1 300
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 100	- 1 300	0	0 %	- 1 300
Tarve- ja hankeselvitys sekä suunnitelmien laadinta 2024-2025.						
Kampusalueen asuntolajärjestelyt						
Menot	0	0	0	0	0 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	0	0	0	0 %	0
Tarve- ja hankeselvitys sekä suunnittelun aloittaminen 2025.						
Nilon koulun peruskorjaus ja laajennus						
Menot	0	- 300	- 300	- 2	1 %	- 300
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 300	- 300	- 2	1 %	- 300
Liikenne ja pihajärjestelyt 2024.						
Kirkkokeden koulun muutostyöt						
Menot	0	- 100	- 100	0	0 %	- 100
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 100	- 100	0	0 %	- 100
Kouluverkkosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmien laatiminen 2024-2025.						
Rukan koulun ja varhaiskasvatuksen tilat						
Menot	0	- 300	- 300	- 10	3 %	- 300
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 300	- 300	- 10	3 %	- 300
Kouluverkkosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmien laatiminen 2024-2025.						

Tolpanniemen koulun laajennus ja muutost						
Menot	0	- 100	- 100	0	0 %	- 100
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 100	- 100	0	0 %	- 100
Kouluverkkosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmien laatiminen 2024.						
Naturpolis 1 saneeraus						
Menot	- 1 300	- 1 200	- 1 200	- 480	40 %	- 1 200
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 1 300	- 1 200	- 1 200	- 480	40 %	- 1 200
Korjaustyöt toteutetaan 2024 vuonna 2022 tehdyn kuntotutkimuksen mukaisesti.						
Torangin koulun koulu- ja keitt.til. san						
Menot	0	- 100	- 100	- 2	2 %	- 100
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 100	- 100	- 2	2 %	- 100
Auditorian, ruokasalin ja keittiön saneeraus. Suunnitelmien laatiminen 2024-2025.						
Valmiussuunnitteluun liittyvät työt						
Menot	0	- 100	- 100	- 100	100 %	- 100
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 100	- 100	- 100	100 %	- 100
Varajärjestelmäselvitys, suunnitelmien laadinta ja toteuttaminen.						
Vesikattojen peruskorjaukset						
Menot	0	- 300	- 300	0	0 %	- 300
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 300	- 300	0	0 %	- 300
Kattojen peruskorjaukset tehdyn suunnitelman mukaan.						
Kaupungin varikon peruskorjaus						
Menot	0	- 600	- 600	- 1	0 %	- 600
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 600	- 600	- 1	0 %	- 600
Tarveselvitys ja hankesuunnittelu 2024. Toteutus suunnitelmavuosina.						
Kiinteistöjen peruskorj ja takuuaj työt						
Menot	0	- 1 500	- 1 500	- 144	10 %	- 1 500
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 1 500	- 1 500	- 144	10 %	- 1 500
Tilahankkeiden mto mukaisesti yhdyskuntatekniikan lautakunta päättää vuosittain toteutettavat kohteet toimialajohtajien kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella. Pienet korjaus/muutostarpeet, lakimuutosten aiheuttamat korjaus/muutostarpeet. Energiaselvitykset, katselmoinnit, turvajärjestelmät, pienet vesikattokorj., sisäverkkomuutokset. Lukitukset, turvallisuus. Äkillisiin tarpeisiin varataan summasta 500 000 €.						

2.2 UUDISRAKENTAMINEN						
Menot	- 22 700	- 1 900	- 1 900	- 24	1 %	- 1 900
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 22 700	- 1 900	- 1 900	- 24	1 %	- 1 900
Nilonkankaan koulun rakentaminen						
Menot	- 19 000	- 1 000	- 1 000	- 7	1 %	- 1 000
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 19 000	- 1 000	- 1 000	- 7	1 %	- 1 000
Uuden koulun rakentamistyöt. Palloilukentän peruskorjaus, haetaan AVI:n avustusta.						
Nissinvaaran koulun rakentaminen						
Menot	- 3 700	- 900	- 900	- 17	2 %	- 900
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 3 700	- 900	- 900	- 17	2 %	- 900
Suunnitelmien laadinta 2023-2024.						

	Kokonaiskustannusarvio	TA2024	TA + muutos	TOT 4/2024	% TA:sta	TPE 2024
3. KULTTUURIIN JA VAPAA-AIK. LIITTYVÄT INVE						
Menot	0	- 500	- 500	- 18	4 %	- 500
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 500	- 500	- 18	4 %	- 500
Kuusamotalon kunnostustyöt						
Menot	0	- 300	- 300	- 14	5 %	- 300
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 300	- 300	- 14	5 %	- 300
Peruskorjaus- ja kunnostustyöt, suunnittelu 2024.						
Kirjaston peruskorjaus						
Menot	0	- 100	- 100	- 4	4 %	- 100
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 100	- 100	- 4	4 %	- 100
Tarve-hankeselvitys 2024.						
Museoalueen peruskorjaus						
Menot	0	- 100	- 100	0	0 %	- 100
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 100	- 100	0	0 %	- 100
Suunnitelmien laatiminen 2024.						

	Kokonaiskus- tannusarvio	TA2024	TA + muutos	TOT 4/2024	% TA:sta	TPE 2024
4. ELINVOIMAINVESTOINNIT						
Menot	0	- 4 500	- 4 500	- 1 025	23 %	- 4 500
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 4 500	- 4 500	- 1 025	23 %	- 4 500
4.1 MAANKÄYTTÖSOPIMUSVAROJEN KÄYTTÖ						
Menot	0	- 900	- 900	- 1	0 %	- 900
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 900	- 900	- 1	0 %	- 900
Keskustan kaupunkiympäristön kehittäm.						
Menot	0	- 300	- 300	- 1	0 %	- 300
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 300	- 300	- 1	0 %	- 300
Mm. Pappilan peltojen infrasuunnittelu ja toteutus, Torankijärven ranta-alue, Tatanki-Koukkulampi.						
Rukan kaupunkiympäristön kehittäminen						
Menot	0	- 600	- 600	0	0 %	- 600
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 600	- 600	0	0 %	- 600
Maankäyttösopimusten mukaiset toteuttamiset, Itä-Rukan asemakaavan toteuttaminen. Kelorinteen pysäköintialue, Uunikulma-Kivilampi alueen toteuttaminen, Kaltiolammen alueen suunnittelu.						
4.2 OMAISUUDEN HANKINTA						
Menot	0	- 3 600	- 5 283	- 1 025	19 %	- 5 283
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 3 600	- 5 283	- 1 025	19 %	- 5 283
Omaisuuuden hankinta						
Menot	0	- 800	- 1 250	- 1 018	81 %	- 1 250
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 800	- 1 250	- 1 018	81 %	- 1 250
Mm. maanhankinta mapon mukaisesti, pääomitus.						

Kiinteistöjen kehittäminen						
Menot	0	- 400	- 400	0	0 %	- 400
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 400	- 400	0	0 %	- 400
Kiinteistöjen kehittäminen; tiestö, rakennusten purkaminen.						
Mäntyselän teoll.alueen tontin kehittämi						
Menot	0	- 2 000	- 2 000	0	0 %	- 2 000
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 2 000	- 2 000	0	0 %	- 2 000
mm. L&T						
Urheiluvalmennuskeskuksen toteuttaminen						
Menot	0	- 400	- 400	- 6	2 %	- 400
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 400	- 400	- 6	2 %	- 400
Valmennuskeskuksen suunnitelmien laatiminen 2024.						
Oivangin nuoriso- ja perhemajoitusrakennuksen rakentaminen						
Menot	0	0	- 1 233	0	0 %	- 1 233
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	-0	- 1 233	0	0 %	- 1 233

	Kokonaiskustannusarvio	TA2024	TA + muutos	TOT 4/2024	% TA:sta	TPE 2024
5. MUUT INVESTOINNIT						
Menot	- 3 800	- 13 550	- 13 550	- 138	1 %	0
Tulot	0	2 900	2 900	0	0 %	0
Netto	- 3 800	- 10 650	- 10 650	- 138	1 %	0
5.1 PERUSINFRASTRUKTUURI						
Menot	0	- 9 750	- 9 750	- 96	1 %	0
Tulot	0	2 900	2 900	0	0 %	0
Netto	0	- 6 850	- 6 850	- 96	1 %	0
Viherrakentaminen						
Menot	0	- 50	- 50	- 70	139 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 50	- 50	- 70	139 %	0

Yksityistiet						
Menot	0	- 500	- 500	- 3	1 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 500	- 500	- 3	1 %	0
Yksityisteiden peruskorjausten avustaminen yksityisteiden avustusehtojen mukaisesti.						
Valtionavustukset maksetaan suoraan tiekunnalle.						

Liikenneväylät ja -alueet sekä yht hankk						
Menot	0	- 900	- 900	- 7	1 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 900	- 900	- 7	1 %	0

Ryhmä tarkistettu kp-kartasta 4/23
Kaavateiden rakentamista ja peruskorjausta sekä yl.alueiden, tievalaistuksen, kohdeviitoituksen ym. rakentamista. Maikun alueen asemakaavan laajennuksen toteuttaminen, Rukan risteysjärjestelyt, Kaupungintalon P-alue.

Rukan stadionalueen kehittäminen						
Menot	0	- 200	- 200	0	0 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 200	- 200	0	0 %	0

Master Plan, kehittämissuunnitelma.

Kevyen liik yhteys Kormasentie-Raja						
Menot	0	- 900	- 900	- 9	1 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 900	- 900	- 9	1 %	0

Reitistöt ja ulkoliikeuntapaikat						
Menot	0	- 800	- 800	- 6	1 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 800	- 800	- 6	1 %	0

Reitistöjen ja ulkoliikeuntapaikojen kunnostaminen, reittihankkeet, Rukan urheilualueet, Heliharjun hyppyrämäki. Sotahistoriakohteiden kehittäminen, reitistöjen kehittämissuunnitelma, reitistöjen virallistaminen, mk-reittien kunnostaminen.

Kevyen liikenteen väylähankkeet						
Menot	0	- 1 600	- 1 600	0	0 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	0	- 1 600	- 1 600	0	0 %	0

Yhteistyöhankkeet ELY:n kanssa (50%). Esim. Kitkantie-Nissinvaara (kokonaiskustannusarvio 2,4 M€, josta 1-vaihe noin 750 000 euroa), Vt5 väli Toranki-Ronkaisenniementie (kok.kustannusarvio 1,0 M€, josta 1-vaihe 600 000 euroa).

Uuden teollisuusalueen toteuttaminen						
Menot	0	- 4 800	- 4 800	- 1	0 %	0
Tulot	0	2 900	2 900	0	0 %	0
Netto	0	- 1 900	- 1 900	- 1	0 %	0
Tiestö- ja terminaalihankkeet sekä haketin ja varastohalli, hankkeille haettu avustusta.						
5.2 MUUT HANKKEET						
Menot	- 3 800	- 3 800	- 3 800	- 42	1 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 3 800	- 3 800	- 3 800	- 42	1 %	0
Slope-rinne						
Menot	- 2 200	- 2 200	- 2 200	0	0 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 2 200	- 2 200	- 2 200	0	0 %	0
Yhteishanke Rukakeskuksen kanssa, avustus OKM.						
Teollisuustilojen rakentaminen						
Menot	- 1 600	- 1 600	- 1 600	- 42	3 %	0
Tulot	0	0	0	0	0 %	0
Netto	- 1 600	- 1 600	- 1 600	- 42	3 %	0
Klas1 laajennus						

	Kokonaiskustannusarvio	TA2024	TA + muutos	TOT 4/2024	% TA:sta	TPE 2024
6. KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI						
Menot	0	0	0	0	0 %	0
Tulot	0	20	20	19	97 %	20
Netto	0	20	20	19	97 %	20
Käyttöomaisuuden myynti						
Menot	0	0	0	0	0 %	0
Tulot	0	20	20	19	97 %	20
Netto	0	20	20	19	97 %	20

	Kokonaiskustannusarvio	TA2024	TA + muutos	TOT 4/2024	% TA:sta	TPE 2024
INVESTOINNIT 2024						
Menot	- 27 800	- 27 110	- 29 993	- 2 176	7 %	- 29 993
Tulot	0	3 890	3 890	19	1 %	3 890
Netto	- 27 800	- 23 220	- 26 103	- 2 157	8 %	- 26 103

Tytäryhtiöt

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot

Toimitusjohtajan katsaus

Vuokra-asuntojen kysyntä on ollut alkuvuoden hyvä. Asuntovuokrauksen liikevaihto on talousarvion mukainen. Liikevaihto on noussut noin 2,8 % edellisen vuoden samaan ajankohtaan verrattuna. Vuonna 2023 aloitetut uudisrakentamisen hankkeet ovat jatkuneet koko alkuvuoden. Yksi korjausrakentamisen hanke on kilpailutettu, tavoite on saada hanke käyntiin kesäkuun aikana. Huoneistokorjauksia on tehty läpi kevään.

Talouden toteuma

Talous (1 000 eur)	TA2024	TOT 1-4/2024	TOT %	TPE2024	TOT 1-4/2023
Liikevaihto	7 164	2 149	30	6 395	2 092
Liikevoitto	2 734	280	10	1 966	667
Tilikauden voitto/tappio	473	-118	-25	-60	382
Taseen loppusumma	46 461	38 680	83	40 564	34 450
Omavaraisuusaste %	26	18	69	20	15
Lainakanta	29 517	26 116	88	28 971	21 922
Investoinnit	7 450	1 971	26	4 956	385

Tunnusluvut

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Henkilöstön lkm	9	11	11	12	3	33%
Henkilöstökulut eur/henkilö	19	62	59	19	0	0%
Käyttöaste, eur	97	95	96	93	-4	-4%
Vaihtuvuus		22	24	12	12	100%
Saamiset/liikevaihto		2	3			100%

Talousarviotavoitteet

3. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositaloite	Tila
Kiinteistö Oy Kuusamon vuokratalot jatkaa asuntojen peruskunnostusta.	Työn alla
Asuntoja peruskorjataan jatkuvasti, useita huoneistoja on työn alla kuukausittain Asuntojen peruskunnostuksen jatkaminen.	

Kitkantien kerrostalo ja rakenteilla olevat rivitalot ovat valmiit. Asuntoja 59 kpl valmiina.

Työn alla

Kitkantien kerrostalo, valmiusaste 63%.
Maaseläntie 27, sisäpuolisilta osin valmis.
Lapinväylä 7 - 9, valmistui helmikuussa.
Kitkantien kerrostalo valmis.: Toteuma 63.0, Tavoite 100.0
Rivitalo valmis.: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0
Asuntoja valmiina.: Toteuma 25.0, Tavoite 63.0

Toimintaympäristö

Käyttömenot

Asuntojen remontointiin ja vesivahinko korjauksiin on käytetty varoja n. 183 000 € enemmän kuin edellisenä vuonna samana ajanjaksona. Lämmityksen kustannukset ovat suuremmat kuin edellisenä vuonna. Kaikki käyttömenot ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.

Pääomamenot

Lainoja on lyhennetty lainaehtojen mukaisesti 438 730 €. Rahoitustuotot ja -kulut olivat 188 686 €.

Rahoitusasema

Maksuvalmius on hyvä. Kassavarat riittävät talousarvion mukaisten maksujen maksuun.

Investoinnit

Lapinväylä 7 - 9, valmistunut. Kitkantie 17 ja Maaseläntie 27 hankkeet etenevät aikataulun mukaisesti.

Sijoitustoiminta

Yhtiöllä ei ole sijoituksia.

Lainat

Uusia pitkäaikaisia lainoja on nostettu 983 422 €. Lainan nostojen lisäksi omistaja on sijoittanut sijoitetun vapaan pääoman rahastoon 1 000 000 €. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Ara on myöntänyt erityisryhmäavustusta 602 444 € Kitkantie 17 hankkeelle.

Loppuvuoden näkymät

Käyttöasteen odotetaan olevan pienempi kuin edellisenä vuonna.

KSAK Oy

Toimitusjohtajan katsaus

Luontoakatemia etenee suunnitelman mukaisesti. Kehittämistoimintaa edistetään aiheeseen liittyvien hankkeiden ja luontoalan koulutusten kautta, myös uusia toimijoita ja rahoituskanavia etsitään aktiivisesti.

Järjestämämme luontoalan koulutukset ovat ”Kuusamo brändin” alla olleet vetovoimaisia. Luontoalan ammattitutkintojen kouluttajana KSAK Oy on merkittävin toimija Suomessa.

Hanketoiminnan toinen painopiste on digitalisaation hyödyntäminen koulutustoiminnassa.

KSAK Oy tuottaa ammatillista koulutusta sekä työllistymistä edistäviä ja toimialueen yritystoimintaa kehittäviä palveluja. Vuodelle 2024 tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä on 82. Koulutustoimintaa varten yhtiölle on myönnetty VOS-rahoitusta 853 529 euroa.

Markkinaehtoisten työvoimapalvelujen kilpailutus pohjoisella alueella on ollut vähäistä.

Talouden toteuma

(1 000 eur)	TP 2023	TA2024	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE 2024	Tot 1-4/2023
Liikevaihto	1 066	1 100	422	38	1 000	362
Liiketoiminnan muut tuotot	485	500	188	38	580	149
Liikevoitto/tappio	-103	-30	-25		-80	-81
Tilikauden voitto/tappio	-107	0	-21		-100	-73
Taseen loppusumma	3 181	3 200	3 015		3 080	3 247
Oma pääoma	2 841	2 850	2 820		2 740	2 875
Vieras pääoma	340	350	195		340	372
Lainakanta	96	81	91		81	106

Tunnusluvut

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Omavaraisuusaste %	84	90	89	88	4	5%
Quick ratio	5	4	4	4	-1	-26%
Henkilöstön lkm	19	23	25	22	3	16%

Talousarviotavoitteet

4. Kuusamo kampus. Kuusamo luontoakatemia	
Vuositavoite	Tila
Kuusamon luontoakatemia	Työn alla
Luontoakatemian toiminta on käynnissä ja uusia kumppanuuksia haettu. Suunnitelmat toteutettavista uusista koulutuksista ovat työn alla.	

Toimintaympäristö

KSAK Oy:n maantieteellisenä toimintaympäristönä on ensisijaisesti Koillismaa. Luontoalan ja etäopetuksena tapahtuvissa koulutuksissa koko Suomi.

Toimintaan vaikuttavat tekijät:

- Ostajat ja markkinat: Pääasialliset koulutusten ja palvelujen ostajat ovat Ely:t sekä toimialueen yritykset. TE-palvelujen uudistus lisännee markkinaehtoisten palvelujen tarjontaa.
- Kilpailijat: Ovat suurelta osin koulutuspalveluja tuottavia yrityksiä, joilla ei ole ammatillisen koulutuksen järjestämislupaa niin kuin KSAK Oy:llä
- Julkinen valta/OKM: Hakuun tuleva toiminnanohjaus kokeilu mahdollistaa mukaan hyväksytyille koulutusorganisaatioille laajat tutkinto-oikeudet. Tuleva rahoitusmallin uudistaminen edellyttää koulutusten vaikuttavuuden ja laadun parantamista.
- Sosiaaliset tekijät: Väestörakenteen kehitys vaikuttaa koulutettavien määrään ja henkilöstön saatavuuteen. Työllistymismahdollisuuksien puute ja työikäisten pienenevä osuus väestöstä, vähentävät koulutusresurssin tarvetta paikallisesti. Henkilöstön lisääminen tuo paikkakunnalle uusia veronmaksajia, koska osaajia ei lähialueelta ole saatavilla.

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Toimitusjohtajan katsaus

Naturpolis Oy:n toiminnan osalta on keskitytty yhtiön perustehtävän mukaisiin toimenpiteisiin; yrityskehittämiseen, aluekehittämiseen ja aluemarkkinointiin. Operatiivinen toiminta on pohjautunut Kuusamon kaupunkistrategian, Taivalkosken kuntastrategian ja Naturpolis Oy:n toimintasuunnitelman toimeenpanoon. Kehittämistoiminta on ollut vilkasta sekä alueellisella että kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Yhteistoiminta vuoden 2023 alussa aloittaneen Kuusamon kaupungin tulevaisuustoimialan kanssa on ollut tiivistä.

Huhtikuun 2024 työttömyysprosentti Kuusamossa oli 11,4 % ja Taivalkoskella 13,1 %. Kausivaihteluista huolimatta työllisyystilanne on pysynyt kutakuinkin ennallaan. Uusia yrityksiä on perustettu alkuvuoden aikana Kuusamossa 39 kpl ja Taivalkoskella 4. Kehittämishankkeita hallinnoitavana/toteutuksessa on 14 kpl. Hankesalkun koko oli 3,8 milj. €, josta kuntarahoituksen osuus oli 19,2 %.

Talouden toteuma

(1 000 eur)	TA2024	Tot 1-4/2024	Tot-%	TPE2024	Tot 1-4/2023
Liikevaihto	911	475	52%	911	653
Liikevoitto	3	-20	-745%	3	2
Tilikauden tulos	0	-23		0	-3

Investoinnit	0	0	0	0	0
Lainat	0	0	0	0	0

Tunnusluvut

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Henkilöstön lkm	28	26	29	25	-3	-11%
Palkat €/hlö	16 776	54 974	36 576	17 795	1 019	6%

Talousarviotavoitteet

3. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Uutta työvoimaa ulkomailta Kuusamoon 50 henkilöä.	Työn alla
Work and Stay -hankkeessa on käynnissä työvoiman tarvekartoitus, jotta mahdolliset ulkomaisille työntekijöille sopivat työpaikat saadaan tietoon. Työllisyyspalveluiden tietojen mukaan 20 työikäistä ukrainalaista on tullut alueelle.	
6. Maaseudun kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Maaseudun uudet liiketoiminnot ja työpaikat -hanke suunniteltu.	Valmis
Viesselä maaseutu -hankesuunnitelma jätetty maaseuturahaston rahoitushakuun 30.4.2024. Hankkeen suunnittelu valmis.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Maaseutuohjelman toimeenpano. Alkutuotannon kehittämishanke käynnissä. Luonnontuotealan hankkeet käynnissä.	Valmis
Kestävästi kehittyvät maatilat -hanke, Sarvesta saporon - kiertotalous käytäntöön poroteurastuksessa - hanke, Vetovoimaa kala-alalle -hanke, Biomassat kierto Koillismaalla -hanke, Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Koillismaalla -hanke, Hiiliviisasta kiertotaloutta -hanke, Itäisen Suomen puutuoteklusterihanke ja Puunjalostuksella kasvua Koillismaalla -hankkeet käynnissä. Maaseutuohjelman toimeenpano.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Alkutuotannon kehittämishanke käynnissä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Luonnontuotealan hankkeet käynnissä.: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
7. Rukan stadion alueen kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Stadionin tapahtumatoiminnan uudistamisen suunnittelu tehty.	Työn alla
Kuusamon tapahtumallisuuden kehittämisen työskentely aloitettu yhteistyössä Ruka-Kuusamo matkailuyhdistyksen kanssa. Tapahtumallisuuden kehittämissuunnitelma valmis: Toteuma: 20 %, Tavoite 100 %.	
8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Koillis-Suomen kehittämissuunnitelma valmis.	Työn alla
Itä-Lapin kanssa käynnistetty Koillisen ulottuvuuden yhteistyö. Yhteisiä hankkeita tulossa suunnitteluun. Kehittämissuunnitelma valmis.: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0	
Lentoliikenteen kehittämishankkeet käynnissä.	Valmis
Rethinking North -hanke käynnissä. Osallistutaan myös Oulun lentoaseman kehittämishankkeeseen liittyen matkaketjujen kehittämiseen, sekä suunnitellaan uutta Pohjois-Pohjanmaan yhteistä lentoliikenteen ja matkaketjujen kehittämishanketta. Kehittämissuunnitelma valmis.: Toteuma 90.0, Tavoite 100.0	
Markkinointi etätyöntekijöiden lisäämiseksi ja etätyötilojen tarjonnan lisäämisen selvittäminen.	Työn alla
Work and Stay -Kokonainen elämä Koillismaalla -hankkeen toimenpiteet käynnissä. Etätyön mainoskampanja kilpailutuksessa, toteutus kesällä 2024. Yksittäisiä toimenpiteitä jo toteutettu. Selvitykset työn alla. Markkinointi etätyöntekijöiden lisäämiseksi tehty.: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0 Etätyötilojen tarjonnan lisäämisen selvitystyö tehty.: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0	

10. Uusiutuva energia	
Vuositavoite	Tila
Vedyn tuotantaselvityshanke käynnissä ja yritys tehnyt tankkausasemavaruksen.	Työn alla
Tankkausasemavaraus tehty (Vireon Hydrogen Oy). Naturpolis Oy on tehnyt yhteistyötä Raahen kaupungin, Iin Micropolis Oy:n, Utajärven kunnan sekä Oulun kaupungin kanssa hakemalla rahoitusta Hallittu vihreä siirtymä Pohjois-Pohjanmaalla kehittämishankkeeseen. Hanke ei saanut rahoitusta ensimmäisessä hakukierroksessa, mutta uusia rahoitusvaihtoehtoja etsitään.	

Toimintaympäristö

Toimintaympäristöön vaikuttaa lähitulevaisuudessa edelleen negatiivinen luonnollinen väestönkehitys, jolloin muuttajien houkuttelu alueelle on priorisoitava toimenpiteissä korkealle. Siihen liittyen tulee kiinnittää huomiota yritysten työvoiman saannin turvaamiseen, ml. kansainvälisten osaajien houkuttelu ja alueelle ja sitouttaminen. Aluemarkkinoinnin yhteistyö työllisyyspalveluiden ja yrityskehityksen kanssa nousee tässä työssä keskiöön. Alueiden välinen kilpailu työvoimasta tulee jatkossa vain kiristymään luonnollisen muuttoliikkeen suuntautuessa suuriin kaupunkeihin.

Alueen saavutettavuus on ratkaisevassa asemassa elinvoiman kehitykselle, ja niin lentoliikenteen kuin muidenkin yhteyksien kehittämistä sekä digitaalista saavutettavuutta tullaan edistämään aktiivisesti. Myös vihreä siirtymä tuo painetta kuntiin, yrityksille ja osaamisen kehittämiseksi. Kuntien rahoituspohjan turvaamiseksi yritystoiminnan elinvoimaisuus ja investoinnit alueelle ovat ensisijaisen tärkeitä.

8.4 Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy

Toimitusjohtajan katsaus

Oivanki haki ja sai Kuusamoon valtion avustusta (OKM) yhteensä 1 081 450 euroa: 305 000 euroa yleisavustusta tukemaan nuorten leiritoimintaa, 95 000 euroa erityistukea tarvitseville nuorille sekä 65 000 euroa perheleireille, joille osallistujat valitsee perheleirien kanssa Kuusamossa työskentelevät tahot sekä investointitukea 616 450 euroa uuden nuoriso- ja perhemajoitusrakennuksen rakentamiseen. Oivangin vetovoima toi alkuvuodesta Kuusamoon nuorison majoitusvuorokausia 4540. Yhteensä majoittujia oli 5208 ja päiväkävijöitä 1310, joista nuorison osuus oli 1058. Nuoria varten ostettiin alueen yrittäjiltä palveluja 14 422 euron ja ruokatuotteita 58 387 euron edestä. Liikevaihtoa asiakkaat ovat tuoneet alueelle välittömästi 271 927 euron edestä sekä välillisesti omien ostosten kautta. Oivanki työllisti alkuvuodesta 12 henkilöä (4 henkilötyövuotta).

Talouden toteuma

Tunnusluvut

Suorite	Toteutunut 30.04.2023	TP 2023	TA 2024	Toteutunut 30.04.2024	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Matkustajat	4 314	13 842	13 000	5 208	894	21%
Päiväkävijät	839	5 219	4 200	1 310	471	56%

Toimintaympäristö

Koronavuosien jälkeen nuorten ja perheiden tuen tarve on kasvanut kaikilla kunnilla mm. syrjäytymisriskit, mielenterveyden ongelmat ja pahoinvointi. Oivanki on saanut hyvää palautetta asiakkailtaan siitä, että apua näihin ongelmiin on voitu tarjota ja positiivista vaikutusta on osoitettavissa. Alkuvuodesta voitiin tarjota vakituinen työpaikka kolmelle uudelle työntekijälle. Rahoittaja (OKM) on vaikeina talousaikoina myöntänyt Oivangille ennätysmäärän avustusta nuorten ja perheiden tukemiseen sekä näille ryhmille uuden rakennuksen rakentamiseen. Tämä on vahva positiivinen viesti, että olemme tehneet oikeita asioita nuorten ja perheiden hyväksi. Lämmin kiitos saamastamme tuesta!